

GM
120551
S 838DU
v.80
1980

DE STER

Uitgave van De Kerk
van Jezus Christus van de
Heiligen der Laatste Dagen

September 1980
80ste jaargang
Nummer 9

Eerste Presidium: Spencer W. Kimball, N. Eldon Tanner, Marion G. Romney.

Raad der Twaalf: Ezra Taft Benson, Mark E. Petersen, Le Grand Richards, Howard W. Hunter, Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, Bruce R. McConkie, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust.

Adviseurs: M. Russell Ballard, Rex D. Pinegar, Hugh W. Pinnock.

Redacteur kerkelijke tijdschriften: M. Russell Ballard.

Redactie De Ster: Larry A. Hiller, Carol Larsen, Roger Gylling, Henri J. Tenthof van Noorden, Kerkelijk Vertaalbureau, Mauritsstraat 100, 3583 HW Utrecht.

Nieuwsredacteur: Dirk van Boxel, Ringkantoor, postbus 84084, 2508 AB Den Haag.

Inhoudsopgave

De gevolgen van het verkiezen van ongelooft. <i>N. Eldon Tanner</i>	1
De Parel van Grote Waarde: Een uniek stuk schriftuur. <i>James R. Harris</i>	6
Vroege families van de aarde. <i>Edward J. Brandt</i>	14
Op zoek naar een eigen volk van God. <i>Rodney Turner</i>	19
De Bijbel en zijn rol bij de herstelling. <i>Robert J. Matthews</i>	26
Joseph Smiths bekendheid met persoonlijkheden uit het Nieuwe Testament.	30
De vertaling van Joseph Smith (JST).	35
Het onveranderlijke evangelie van twee Testamenten. <i>Ellis T. Rasmussen</i>	36
Nigeria en Ghana. <i>Janet Brigham</i>	40
Doen! <i>Robert L. Simpson</i>	46

Kinderster

Van bomen tot timmerhout. <i>Alan W. Farrant</i>	1
De slee. <i>Eldred G. Smith</i>	2
Mijn dagboek. <i>Rae Merritt</i>	4
Voor de grap	7
Alle soorten	8

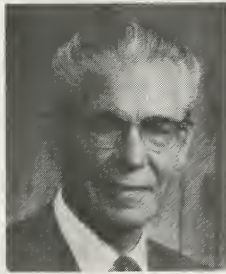
Jaarabonnement:

Fl. 21,60 storten op Citibank Amsterdam, rekeningnummer 266041434,
De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.
Bf. 330 storten op Citibank Antwerpen, rekeningnummer 570-0157-600-33,
De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.
USA en Canada (niet per luchtpost): \$ 10,00.

© 1980 by the Corporation of the President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.
All rights reserved.

Verlag Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage, Porthstraße 5-7,
D-6000 Frankfurt am Main 50.

DE GEVOLGEN VAN HET VERKIEZEN VAN ONGELOOF

Door president N. Eldon Tanner
Eerste raadgever in het Eerste Presidium

Ik ken twee mannen die min of meer op dezelfde manier zijn begonnen. Beiden werden geboren in een gezin met ouders die actief lid van de kerk waren en in dezelfde buurt woonden. Zij hoorden bij dezelfde wijk, hadden dezelfde huisonderwijzers, dezelfde bisschop, dezelfde vrienden, en zij zaten zelfs op dezelfde school.

Vandaag zijn deze twee mannen zo anders als maar zijn kan, niet alleen wat betreft hun beroepsmatige bezigheden, maar ook op het gebied van hun levensbeschouwing en hun geestelijke instelling. Beiden hebben uitstekend carrière gemaakt en kennen geen enkele financiële zorg,

maar daar eindigen de overeenkomsten. De ene bekleedt een verantwoordelijke positie in de kerk en heeft een aantal zoons en dochters die hun ouders eren en overeenkomstig de leerstellingen van de kerk leven, waarbij zij ernaar streven hun fijne ouders, hun kerk en de maatschappij eer aan te doen.

De andere man werd geleidelijk aan inactief, trouwde buiten de kerk en werd de vader van meerdere kinderen, waarvan er minstens twee een voortdurende bron van bezorgdheid waren wegens bepaalde invloeden in hun leven, waardoor zij schijnbaar constant betrokken waren bij wetsovertredingen, zoals te hard rijden,

rijden onder invloed van sterke drank, gebruik van verdovende middelen, enz.

Wij bemerken deze contrasterende levensstijlen overal om ons heen; het is niet mijn bedoeling daar een oordeel over uit te spreken of te bepalen wie er verantwoordelijk is voor een dergelijk gedrag. Toen echter deze tweede man in zijn vertwijfeling naar mij toekwam om advies in te winnen, werd ik ertoe gebracht de invloeden te overdenken waardoor mensen worden afgetrokken van hun geloof en overtuigingen. Ik overwoog de omstandigheden die deze twee mannen tot hun huidige levenspositie hadden ingevoerd, en werd herinnerd aan de waarschuwing die Paulus de ouderlingen te Efeze gaf toen hij zei:

„Ziet dan toe op uzelf en op de gehele kudde, waarover de Heilige Geest u tot opzieners gesteld heeft, om de gemeente Gods te weiden, die Hij Zich door het bloed van zijn Eigene verworven heeft.

Zelf weet ik dat na mijn heengaan grimmige wolven bij u zullen binnenkomen, die de kudde niet zullen sparen;

en uit uw eigen middelen zullen mannen opstaan, die verkeerde dingen spreken om de discipelen achter zich aan te trekken.” (Handelingen 20:28-30.)

Later, nadat hij God had gedankt voor de liefde, getrouwheid en hoop van de Kolossenzen bij hun aanvaarding van het evangelie van Jezus Christus, waarschuwde Paulus hen als volgt:

„Ziet toe, dat niemand u medeslepe door zijn wijsbegeerte en door ijdel bedrog in overeenstemming met de overlevering der mensen, met de wereldgeesten en niet met Christus.” (Kolossenzen 2:8.)

Waarom worden sommigen misleid door de wijsbegeerten der mensen, terwijl anderen in staat zijn door geloof het evangelie en de verschillende leerstellingen te aanvaarden? Sommigen zijn als Tomas, die niet bij de Twaalf was toen Jezus na zijn opstanding aan hen verscheen. U zult zich herinneren dat Tomas zei: „Indien ik in zijn handen niet zie het teken der nagels en mijn vinger niet steek in de plaats der nagels en mijn hand niet steek in zijn zijde, zal ik geenszins geloven.”

Acht dagen later, toen Jezus weer verscheen en Tomas bij de anderen was, zei Hij:

„Breng uw vinger hier en zie mijn handen en breng uw hand en steek die in mijn zijde, en wees niet ongelovig, maar gelovig.”

Toen Tomas zich gewonnen had gegeven, zei de Heiland:

„Omdat gij Mij gezien hebt, hebt gij geloofd? Zalig zij, die niet gezien hebben en toch geloven.” (Johannes 20:25,27,29.)

Ik denk soms dat wij het gevoel hebben, dat er tegenwoordig meer woordentwist en onzekerheid en meer tegen Christus gerichte gevoelens zijn dan ooit tevoren. Dat is misschien wel zo wanneer wij rekening houden met de toegenomen wereldbevolking, maar er zijn altijd andersdenkenden en vervolgers en

valse profeten geweest, die erop uit waren de mensen op 't verkeerde pad te brengen en het plan van God, de Vader, te vernietigen.

Dit zijn de woorden van president Joseph F. Smith op de algemene conferentie van oktober 1909:

„Er is misschien nooit een tijd geweest dat er meer valse profeten waren dan juist nu, dat er meer mannen met visioenen of meer valse christussen waren dan juist nu. Wij krijgen bijna iedere dag brieven, bevelen, bedreigingen, vermaningen, waarschuwingen en openbaringen van hen. . . Er is geen mens die een of ander dwaas denkbeeld koestert, of het plan heeft een of andere kerk te organiseren, die, ongeacht hoe onlogisch zijn beweringen ook zijn, niet iemand zal vinden die bereid is hem te volgen, iemand die even dwaas is als hij, en die even weinig weet. De getrouwe heiligen der laatste dagen is het recht gegeven de waarheid te kennen zoals God deze kent; en er is geen macht onder het celestiale koninkrijk die hem kan doen afdwalen, zijn begrip kan verduisteren, of zijn geloof in of kennis van de beginselen van het evangelie van Jezus Christus kan verminderen. Het is niet mogelijk, want het licht van God schijnt helderder dan het licht van een onwaarheid of vergissing; daarom rijzen allen die het licht van Christus, de geest van openbaring en de kennis van God bezitten boven al zulke grillen van de wereld uit; zij weten dat deze leer van God is en niet van de mens.” (Gedeeltelijk uit *Evangelieleer*, blz. 6,7.)

Wij hebben het geluk het doel van Christus' zending te begrijpen, het evangelie te bezitten, te worden geleid door een profeet van God en te worden bemoedigd door de getuigenissen van de algemene autoriteiten en van anderen die getuigen van de waarachtigheid van het evangelie van Jezus Christus. Wij worden er toe aangemoedigd te studeren en voor onszelf de kennis te verwerven dat dit werk waar is en dat ieder mens dit getuigenis kan hebben door middel van studie en gebed.

In oktober 1935 sprak ouderling Stephen L. Richards, destijds lid van de Raad der Twaalf, de aanwezigen op de algemene conferentie als volgt toe:

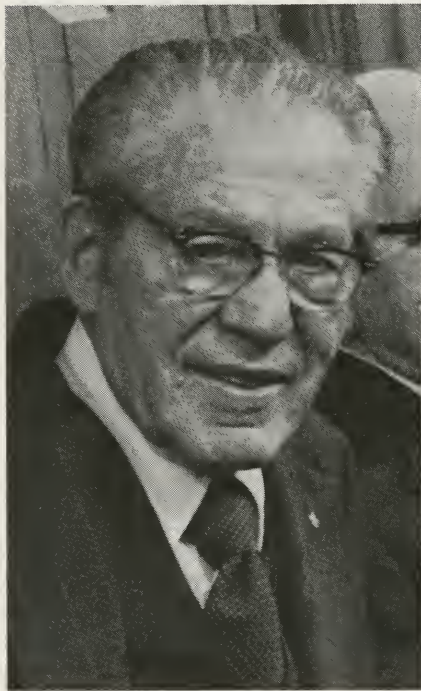
„Mijns inziens vergt het een even grote mate van intelligentie om de dingen van de geest te begrijpen en te vertolken als voor het bevatten van de waarheden van de wetenschap en andere wereldse zaken. Ik geloof dat prestaties op het terrein van de godsdienst even achtenswaardig en prijzenswaardig en groots zijn als prestaties op het gebied van de wetenschap, van zaken en handel, en alle andere aardse aangelegenheden.

Naar mijn mening zijn er heel veel mensen op deze aarde die het niet zo zien. Ik ben ervan overtuigd dat de mensen van de wereld, in hun eigen ogen, de werkelijke plaats en waarde van het geestelijk leven en van godsdienstige activiteit dermate hebben neergehaald, dat zij zijn weggetroond van trouw aan godsdienstige instellingen, geestelijke begrippen, en deze geweldige wereld die zich

voorbij deze zogenaamde natuurlijke wereld bevindt. Mijns inziens is dit het grootste ongeluk wat het mensdom kan overkomen, en ik geloof dat de jeugd van onze kerk helaas niet vrij is van de invloed van deze wereldse filosofie, die het verstand en het denken van de mensen zo heeft overstelpt.”

Hij gaf uiting aan zijn grote bezorgdheid voor de jonge mensen van het land, die onderworpen werden aan wereldse levensbeschouwingen die het bestaan van de geestelijke wereld verloochenen en zei:

„Hun schoolopleiding heeft niet weinig bijgedragen aan deze situatie; misschien niet met opzet, maar toch is het gebeurd. Want ik twijfel er niet

aan of er zijn vele jongemannen en jonge vrouwen te vinden die hun geloof zijn kwijtgeraakt en zich hebben afgewend van de oude gebruiken en de oude tradities vanwege het feit dat die dingen niet alleen zijn nagelaten, maar doelbewust zijn genegeerd en dikwijls afgekamd door schoolsystemen en invloeden, waaraan de jonge mensen werden blootgesteld . . .

Ik geloof, dat wanneer ik een beroep doe op de leerkrachten van dit land om er bij hun leerlingen op aan te dringen ontvankelijk te blijven voor al deze zaken die het geloof van hun vaders betreffen, ik niet alleen de gevoelens van onze eigen kerk vertolk, maar eveneens die van alle goede, godsdienstige mensen die ernaar streven de jonge mensen van hun kerk de geest, de theologie en de tradities bij te brengen die zij voorstaan.

Het is zo gemakkelijk om geloof tegen te gaan in deze wereld van stofelijke zaken, in deze wereld van de wetenschap, waarin wij zo de nadruk hebben gelegd op alle wetenschappelijke processen en ontwikkelingen die de afgelopen paar decennia zozeer de aandacht hebben getrokken. Het is zo gemakkelijk om met een enkel woord geloof te ondermijnen. Ik wou dat zij die het in hun vermogen hebben de gezichtspunten van de jonge mensen te vormen, hun karakter te ontwikkelen, ja, ik wou zo graag dat zij voorzichtig waren.

Als belastingbetaler en een voorstander van het openbaar onderwijs,

waar ik bewondering voor heb, dat ik beschouw als een van de grootste factoren voor het beschaven van het ras, dat ik altijd heb beschouwd als een onontbeerlijk component van een democratie en waar mijn kinderen van afhangen voor hun onderwijs, ben ik altijd van mening geweest dat zij aan wie dat onderwijs is toevertrouwd geen enkel recht hebben om maar één woord te zeggen of maar één gedachte aan te kweken die afbreuk zal doen aan het geloof van mijn kinderen en hen weg zal voeren van de filosofie van het geloof.

Onze jonge mensen zijn bijzonder vatbaar voor invloeden die hen van het geloof wegvoeren omdat zij, mijns inziens, niet altijd een voldoende en juist begrip hebben van het evangelie van Christus. Soms, vrees ik, schijnen zij zich zo blind te staren op de verboden en de geboden, dat zij er niet in slagen de positieve, mooie, levenschenkende, vreugdevolle boodschap van het evangelie van Jezus naar waarde te schatten. . .

Ik wou dat het voor ons mogelijk was onze jeugd te leren dat alle blijvende voldoening waar zij ooit op kunnen hopen, alle werkelijke vreugde en genoegens van het leven, verkregen kunnen worden door te leven in overeenstemming met de beginselen van het evangelie en niet door zich ertegen te verzetten.” (*Conference Report* van oktober 1935, blz. 94-96.)

Er is geen geluk of vrede des harten, behalve door gehoorzaamheid aan

Gods geboden. Er is geen zaligheid of eeuwig leven, behalve door aanvaarding van het evangelie en leven overeenkomstig de leringen ervan. Er is geen enkel probleem waarmee de naties van de wereld of mensen worden geconfronteerd waarvoor de oplossing niet kan worden gevonden in het evangelie van Jezus Christus. Dat is het doel waarvoor Hij naar de aarde kwam - om ons een plan van leven en zaligheid te geven waardoor wij gelukkig konden zijn en eeuwig leven konden verwerven.

Mag ik u herinneren aan de boodschap van Paulus aan de Efeziërs: Er is „één lichaam en één Geest, gelijk gij ook geroepen zijt in de ene hoop uwer roeping, één Here, één geloof, één doop, één God en Vader van allen, die is boven allen en door allen en in allen . . .

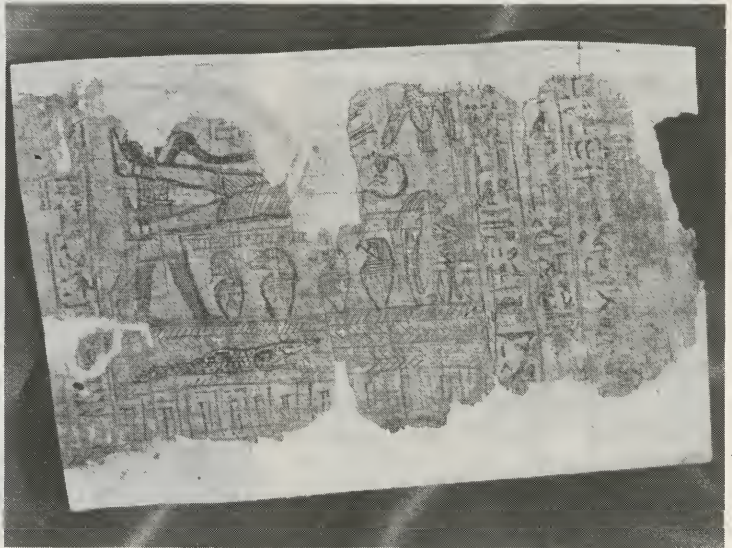
En Hij heeft zowel apostelen als profeten gegeven, zowel evangelisten als herders en leraars, om de heiligen toe te rusten tot dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus, totdat wij allen de eenheid des geloofs en der volle kennis van de Zoon Gods bereikt hebben, de mannelijke rijpheid, de maat van de wasdom der volheid van Christus.

Dan zijn wij niet meer onmondig, op en neder, heen en weder geslingerd onder invloed van allerlei wind van leer, door het valse spel der mensen, in hun sluwheid, die tot dwaling verleidt, maar dan groeien wij, ons aan de waarheid houdende, in liefde in elk opzicht naar Hem toe, die het hoofd is, Christus.” (Efeziërs 4:4-6, 11-15.) □

DE PAREL VAN GROTE WAARDE: EEN UNIEK STUK SCHRIFTUUR

Door James R. Harris
Assistent-hoogleraar Oude Schriftuur aan de Brigham Young Universiteit

Foto van het oorspronkelijke papyrus manuscript waar de profeet Joseph Smith facsimile No. 1 in het Boek van Abraham en de Parel van Grote Waarde vandaan haalde. Dit waardevolle en belangrijke manuscript, alsmede tien andere stukken papyrus die eens het bezit waren van de profeet Joseph Smith, werd in het begin van 1966 opnieuw ontdekt en op 27 november 1967 aan de kerk aangeboden door het New York Metropolitan Museum of Art.

Wat weet u van de Parel van Grote Waarde? Peil uw kennis van dit kleinste standaardwerk door een antwoord te geven op de volgende vragen:

Waar of niet waar

- 1.** Het Boek van Mozes en Joseph Smith 1 zijn delen van Joseph Smiths geïnspireerde herziening van de Bijbel.
- 2.** Sommige delen van het Boek van Mozes zijn een teruggave van materiaal dat volkomen ontbreekt in de Bijbel, terwijl andere delen een herziening zijn van bestaande bijbelteksten.
- 3.** Abraham legde zijn kroniek aan naar het voorbeeld van de patriarchale kroniek.
- 4.** Slechts één deel van het Boek van Abraham is uitgegeven.
- 5.** De satan verzocht Mozes.
- 6.** Geheime verenigingen zijn ontstaan onder het volk van het Boek van Mormon.
- 7.** Grote en edele geesten hielpen Christus bij de schepping van deze wereld.
- 8.** Henoch verzette zich aanvankelijk tegen de oproep om de Heer te dienen.
- 9.** De oudste Schriftuur die op deze aarde is voortgebracht is Adams gedenkboek.
- 10.** Het evangelie werd onderwezen aan de eerste mens, Adam, en hij werd gedoopt.
- 11.** Alhoewel er vele bedieningen van het evangelie zijn geweest, worden er zeven hoofdbedelingen genoemd in de Parel van Grote Waarde.

(Al deze uitspraken zijn waar, behalve nummer 6.)

1. *Zijn het Boek van Mozes en Joseph Smith 1 delen van Joseph Smiths geïnspireerde herziening van de Bijbel?*

Uit de tekst van het Boek van Mormon blijkt dat vele duidelijke en hoogst waardevolle zaken uit de Bijbel waren weggenomen. (Zie 1 Nephi 13:26,28,32.) Zou het verloren materiaal worden teruggegeven? (Zie 1 Nephi 13:34.) Zou de tekst van de Bijbel worden hersteld?

Rond juni 1830 waren Joseph Smith en de jonge kerk het object geweest van aanzienlijke vervolging. Om hen te sterken en te schragen in het uur van hun nood, gaf de Heer hen een openbaring die Orson Pratt later de Visioenen van Mozes noemde. Deze openbaring zou mettertijd grote invloed hebben op de leerstellige ontwikkeling van de kerk en had het onmiddellijke effect dat de profeet en zijn vrienden te midden van de moeilijkheden en beproevingen, die zij geroepen waren te verdragen, werden gesterkt. In zijn dagboek leidde de pro-

feet de openbaring met deze woorden in: „Ik wil echter wel zeggen, dat te midden van alle moeilijkheden en beproevingen waar wij doorheen moesten worstelen, de Heer, onze kinderlijke en zwakke toestand goed kende, ons een voorraad kracht verleende, en ons, regel op regel van kennis - hier een weinig en daar een weinig' schonk, waarvan het volgende (Mozes 1:1-42) een kostbaar stukje is.” Kort nadat deze openbaring was gegeven, begon Joseph Smith aan een project dat gedurende de komende jaren veel van zijn tijd, studie en vrome gedachten in beslag zou nemen. Dit project was het voltooiën van een geïnspireerde herziening van de Bijbel. Het Boek van Mozes is een fragment uit de geïnspireerde herziening van Genesis, terwijl Joseph Smith 1 de herziening van de profetie is van het vierentwintigste hoofdstuk van Matteüs. De fragmenten uit het Boek van Mozes werden tijdens het leven van de profetie stukje voor stukje klaargemaakt en gedrukt. (Zie het schema, gebaseerd op het onderzoek van dr. James R. Clark.)

„Het kan goed zijn om hier op te merken dat de Heer het geloof van zijn kleine kudde, die de volheid van het eeuwig evangelie, zoals die hen in het Boek van Mozes was geopenbaard had omhelsd, ten zeerste aanmoedigde en versterkte door hen meer uitvoerige kennis te geven over de Schriften, waarvan de vertaling reeds ter hand was genomen. Er werd onder de heiligen veel gegist en gesproken over de boeken waar op verschillende plaatsen in het Oude en het Nieuwe Testament melding van werd gemaakt, maar die nu nergens te vinden waren. Over 't algemeen werd er gezegd ‚Dat zijn verloren boeken’; maar het schijnt dat de apostolische kerk in het bezit was van een aantal van deze geschriften, daar Judas in zijn brief de profetie van Henoch, de zevende van Adam af, aanhaalt. Tot grote vreugde van de kleine kudde, die in haar geheel, van Colesville tot Canandaigua in de staat New York ongeveer zeventig leden telde, openbaarde de Heer de volgende handelingen uit vroeger tijden, uit de profetie van Henoch.” (*History of the Church*, deel 1, blz. 131,133.)

2. *Is het Boek van Mozes een herziening en/of een teruggave van de bijbelse tekst?*

In de acht hoofdstukken die samen het Boek van Mozes vormen, hebben wij grote gedeelten die een volledige teruggave vormen van stof die nergens anders in de Schriften wordt gevonden. De zogenaamde fragmenten uit de profetie van Henoch vormen de grootste teruggave in het Boek van Mozes en misschien wel in de gehele geïnspireerde herziening van de Bijbel. Vlak voordat hij in zijn dagboek melding maakt van deze openbaring merkte de profetie op:

Fragment uit de geïnspireerde herziening van de Bijbel	Voor het eerst verschenen in
Mozes 1:1-42	januari 1844
Mozes 2:1 tot 5:59	april 1833 (incompleet)
Mozes 6:1-42	augustus 1832
Mozes 6:1-42	maart 1833
Mozes 7:1-69	augustus 1832
Mozes 8:1-30	april 1833

De profetie van Henoch was de kerk in het midden des tijds bekend, maar voor

de moderne christenen verloren gegaan totdat zij in december 1830 werd teruggegeven. Deze profetie verschafte kennis die de kerk zou aanmoedigen om Zion op te bouwen zoals het Zion van Henoch was geweest. Evenals de herstelling van Mozes 1:1-42, diende zij ter versterking van de groeiende kerk.

3. *Legde Abraham zijn kroniek aan naar het voorbeeld van de patriarchale kroniek?*

Geïnspireerd door „de kronieken van de vaders, de patriarchen,” die bewaard waren gebleven en in zijn bezit waren gekomen, legde Abraham uit: „. . . en ik zal trachten enkele van deze dingen in deze kroniek te schrijven, ten nutte van mijn nageslacht dat na mij zal komen.” (Abraham 1:31.)

4. *Werd het gehele Boek van Abraham uitgegeven?*

Alles wat nu is uitgegeven als het Boek van Abraham, werd in het tijdschrift *Times and Seasons* uitgegeven tussen 1 maart en 16 mei van het jaar 1842. In februari 1843 volgde John Taylor Joseph Smith op als redacteur. In een artikel gericht tot de abonnees schreef ouderling Taylor, „Wij hebben de toezegging van broeder Joseph dat hij ons zal voorzien van verdere fragmenten van het Boek van Abraham.” Kennelijk is hier door omstandigheden verder niets van gekomen.

Wat was de inhoud van het niet uitgegeven deel van het Boek van Abraham? Wij kunnen er slechts naar raden dat het misschien een voortzetting was van het relaas van Abrahams ervaringen in

Egypte. Facsimile no. 1 is een illustratie die voorafgaat aan en betrekking heeft op de inlichtingen die in hoofdstuk 1 worden gegeven. Facsimile no. 2 gaat vooraf aan en vormt een aanvulling op de inlichting die in Abraham 3 wordt gevonden. Hieruit volgt dat Facsimile no. 3 vooraf hoort te gaan aan een relaas van Abrahams ervaringen in Egypte. Deze facsimile is een toelichting van het ontbrekende gedeelte van het Boek van Abraham.

Het is onmogelijk om vast te stellen hoe uitgebreid dit verslag is geweest. Vers 15 van hoofdstuk 3 zou erop wijzen dat Abraham was geroepen om de Egyptenaren te onderwijzen wat God hem had geopenbaard. Abraham zette de beginselen uiteen van de astronomie, van het voorsterfelijk bestaan, van de ordening in het voorbestaan van de schepping. Hoeveel meer beginselen van het evangelie heeft hij onderwezen? In de verklaring van Facsimile no. 3 wordt ons medegedeeld dat Abraham de instructies van de Heer uitvoerde door „aan het hof van de koning over de beginselen van de astronomie (te spreken).” Het zou verhelderend zijn te weten welke omstandigheden Farao ertoe brachten Abraham uit te nodigen om op zijn troon plaats te nemen en hem en zijn huishoudens te onderrichten.

5. *Trachtte de satan Mozes te verzoeken?*

Het antwoord is ja. (Zie Mozes 1:12-23.) Het doet vreemd aan dat zo'n belangrijke en dramatische ontmoeting niet wordt beschreven in de bijbelse geschriften van Mozes. Maar een verklaring in Mozes 1:23 legt uit dat dit gebeuren wegens goddeloosheid verborgen was gehouden voor de wereld. Maar nu is het, door de bediening van Joseph Smith,

weer bekend onder de mensenkinderen. Hoewel de naam of aanduiding „satan” of „tegenstander” in geen van de hoofdstukken van Genesis voorkomt, en evenmin in de vijf bijbelse boeken van Mozes, komen ze hem tweeëndertig keer tegen in de eerste zeven hoofdstukken van het Boek van Mozes in de Parel van Grote Waarde. De satan was aan Adam, Kaïn, Lamech, Henoch en Mozes, zo niet het gehele kamp van Israëel, bekend. Uit de Parel van Grote Waarde leren wij dat:

a. De satan een werkzame en volhardende tegenstander in het leven van Mozes was. (Zie Mozes 1:12-22.) Vier keer werd hem geboden heen te gaan voordat hij daadwerkelijk vertrok.

b. De satan een persoon van aanzienlijke macht is en alleen kan worden weggestuurd door hen die een onwrikbaar geloof hebben in de Eniggeborene, Jezus Christus. De bevelen van de gelovige Mozes begonnen pas indruk op de satan te maken nadat Mozes, met al het geloof dat in hem was, God had aangeropen en kracht van de Heer had ontvangen. (Zie Mozes 1:19-23.)

c. De satan die uit de hemel werd nedergevoerd, voortgaat in zijn gevallen staat, de machten van het licht bestrijdt, de mensen misleidt, en tracht ieder goed werk en iedere versterkende, opbouwende ervaring van de mens te dwarsbomen. Vanaf de dagen van Adam door ieder tijdperk van de wereld heen, heeft de satan oorlog gevoerd tegen de heiligen. (Zie Mozes 4:4; 6:49; LV 76.)

d. De satan iemand was die door zijn eigen vrije wil, zijn bereidheid om God te tarten, de verpersoonlijking van het kwaad werd. Uit de tekst blijkt duidelijk dat de satan een vals plan van zaligheid naar voren bracht: „Ik zal het ganse mensdom verlossen, dat niet één ziel verloren ga.” Hij predikt nog steeds zijn valse plan door middel van iedere filoso-

fie, methode of discipel die geen geloof in God opbouwt. Bovenstaande passage identificeert ook de oorsprong van het kwaad. (Zie Mozes 4:1-4.)

„Voor zover het de mensen op deze aarde betreft, vond het kwaad zijn oorsprong in het voorsterfelijk bestaan. De Eeuwige Vader gewon geestelijke kinderen, stelde wetten in waardoor zij vooruitgang zouden kunnen maken, en schonk hen een vrije wil. Ongehoorzaamheid aan die wetten was uiteraard zondig, en bijgevolg zou er zonder de mogelijkheid om te zondigen geen hoop zijn op vooruitgang en uiteindelijke verhoging. Lucifer en een derde deel van de geestelijke heerscharen des hemels verkozen het kwade boven het goede, oefenden hun vrije wil niet in gerechtigheid uit, en toen zij ten slotte openlijk rebelleerden tegen de Heer, werden zij op de aarde uitgeworpen en werd hun een sterfelijk lichaam ontzegd. (Mozes 4:1-4; Abraham 3:24-28; LV 29:36-40; Openbaring 12:7-13.)” (Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine*, blz. 245.)

6. *Ontstonden geheime verenigingen inderdaad onder het volk van het Boek van Mormon?*

Geheime verenigingen veroorzaakten de ondergang van de Nephieten en de Jaredieten. (Ether 8:21.) Maar zij waren ontstaan lang voordat Lehi Jeruzalem verliet, en lang voordat de Jaredieten het westelijk halfmond koloniseerden.

Waar begonnen deze verenigingen? Negentien verzen van Mozes 5 vertellen ons over Kaïn en de oorsprong van geheime verenigingen, terwijl elf verzen handelen over de voortzetting van de verenigingen op aarde. Deze verenigingen werden gekenmerkt door plechtige, duistere eden,

die in de naam van „den levenden God” werden afgelegd (Mozes 5:29,30), en door een strak gedisciplineerde broederschap, die erop uit was macht en gewin te verwerven door middel van geweld en angst (Mozes 5:51-55).

Grote beschavingen uit het verleden zijn ten onder gegaan door de invloed van Kaïns vereniging. En wat in het verleden is gebeurd kan opnieuw gebeuren. Moroni's raad aan de mensen in de laatste dagen luidt:

„Daarom, o gij niet-Joden, is het wijsheid in God, dat deze dingen aan u zouden worden getoond, opdat gij u hierdoor van uw zonden zoudt bekeren, en niet toelaten, dat deze moordzuchtige verenigingen, die zijn opgericht om macht en gewin te verkrijgen, de overhand over u zullen verkrijgen, en het werk, namelijk het werk der verwoesting, over u zal komen, ja, het zwaard der gerechtigheid van de Eeuwige God op u zal nederkomen tot uw val en ondergang, indien gij deze dingen toelaat. Wanneer gij deze dingen onder u ziet komen, gebiedt de Here u, dat gij zult ontwaken tot een besef van uw vreselijke toestand wegens deze geheime vereniging, die onder u zal bestaan; of wee deze vereniging wegens het bloed van hen, die zijn gedood; want zij roepen uit het stof om wraak over deze vereniging, en eveneens over hen, die deze hebben opgericht.”(Ether 8:23,24.)

7. *Hielpen grote en edele geesten Christus bij de schepping van deze wereld?*

Het Boek van Abraham bevat wat misschien wel het nauwkeurigste verslag van de schepping is wat op dit moment in druk te verkrijgen is. De inleiding tot

dat verslag is zowel uniek als verrukkelijk leerzaam. Wij lezen daarin dat de Heer Abraham „de intelligenties (had) getoond die waren georganiseerd, eer de wereld was.” (Abraham 3:22.)

Deze intelligenties (sprekende over hen die geesten waren) waren de edelen en groten, zij die de potentiële koningen en koninginnen van de hemel waren. Abraham werd verteld dat hij een van hen was, en was gekozen voordat hij op aarde was geboren. Onder de edele en grote geesten was er Een „die gelijk God was.” En deze zei: „Wij zullen nederdalen, want er is ruimte daar, en wij zullen van deze stoffen nemen, en wij zullen een aarde maken waarop dezen kunnen wonen.” (Abraham 3:24.)

„. . . En Zij daalden neder in het begin, en Zij dat wil zeggen de Goden - organiseerden en vormden de hemelen en de aarde.” (Abraham 4:1.)

Deze passages geven aan dat de edele en grote geesten deel namen aan de schepping van de aarde waarop zij hun behoudenis zouden bewerken. (Zie Filippenzen 2:12.)

8. *Verzette Henoch zich aanvankelijk tegen de oproep om de Heer te dienen?*

De samenlevingen waar Henoch mee omgeven was waren doortrokken van geweld en humanisme; zij gingen „bij zichzelf in het duister te rade” (dat wil zeggen, zij redeneerden niet in de geest) „en in hun eigen gruwelen hebben zij moord beraamd.” (Mozes 6:28.)

Het vooruitzicht onder een dergelijk volk zendingswerk te verrichten scheen Henoch niet te trekken. Hij klaagde dat hij zwaar van tong en betrekkelijk onervaren was, dat hij „slechts een jongen

(was) en alle mensen (hem haatten)” - dus stelde hij de vraag: „Waarom ik?” (Zie Mozes 6:31.)

Al Henochs bezwaren werden weggeveegd met de eenvoudige vermaning om te doen wat de Heer hem had opgedragen. Zijn leven zou worden gespaard, zijn mond met woorden worden gevuld, en zijn woorden worden vervuld naargelang bergen, rivieren, dieren en mensen zwichtten voor de macht Gods die in hem was.

Henoch aanschouwde de Heer van aangezicht tot aangezicht en zag de toekomst van het mensdom tot aan het einde der tijden. De hoogtepunten van zijn visioen zijn opgetekend in Mozes 7, wat een korte samenvatting is van de geschiedenis van Henoeh de ziener, die bij het aanschouwen van de geboorte, bediening, dood en opstanding van de Heer een getuige werd van Jezus Christus.

Henoch beschreef enkele van de belangrijke gebeurtenissen van de laatste dagen, waaronder de terugkeer van zijn opgenomen stad naar de aarde, om herenigd te worden met de wereld, die aanstoot nam aan zijn bestaan en trachtte hem en zijn Zion te vernietigen. Kunnen de heiligen der laatste dagen, die ernaar streven een volk van Zion te worden, een eender geloof uitoefenen?

9. *Is Adams gedenkboek de oudste Schriftuur op deze aarde?*

De oude patriarchen waren sommige van de eerste schrijvers van Schriftuur, die door hen werd voortgebracht onder de inspiratie van de heilige Geest. Hun verslagen werden de bronnen waaruit vader Abraham putte bij zijn schrijven ten behoeve van zijn nageslacht.

„... Ik zal hierna trachten de tijdrekening te geven die van mijzelf teruggaat tot het begin der schepping, want de kronieken zijn in mijn handen gekomen en ik heb ze tot op heden.

Maar de kronieken van de vaderen, de patriarchen, betrekking hebbende op het recht op het priesterschap, bewaarde de Here, mijn God, in mijn eigen handen; daarom ... zal ik trachten enkele van deze dingen in deze kroniek te schrijven, ten nutte van mijn nageslacht dat na mij zal komen.” (Abraham 1:28,31.)

„En er werd een gedenkboek bijgehouden, waarin in de taal van Adam werd geschreven, want het was gegeven aan zovelen, als er God aanriepen, om door den geest van inspiratie te schrijven.

En zij leerden hun kinderen lezen en schrijven, een taal hebbende die zuiver en onbevlekt was.

Nu, ditzelfde Priesterschap, dat in den beginne was, zal ook aan het einde der wereld zijn.

Adam nu sprak deze profetie, gedreven zijnde door den heiligen Geest ...” (Mozes 6:5-8.)

10. *Werd het evangelie aan de eerste man (Adam) onderwezen en werd hij gedoopt?*

Christelijke leerstellingen werden vóór de sterfelijke bediening van Christus uiteengezet. God wachtte niet tot het midden des tijds met het openbaren van het volledige plan van zaligheid aan het mensdom. De eerste man om het evangelie van Christus te horen was Adam. Toen Henoeh de mensen opriep tot bekering, omvatte zijn toespraak de smeekbede dat de mensen de leringen van Adam zouden eren.

Daarbij vertelde Henoch hoe Adam was gedoopt en tot een begrip kwam van de val, de verzoening, geloof in Jezus Christus, bekering, doop, het opleggen van handen voor de gave van de heilige Geest, alsmede van de leerstellingen van rechtvaardiging en heiliging. Er werd getuigd van Adams geestelijke wedergeboorte en van het feit dat hij in het bezit was van het priesterschap naar de orde van de Zoon van God. (Zie Mozes 6:51-68.)

Bijzonderheden over de doop van Adam worden gevonden in Mozes 6:64: „. . . hij werd door den Geest des Heren weggevoerd, en hij werd in het water gedragen, onder het water gelegd, en uit het water voortgebracht.”

11. *Worden er zeven hoofdbedelingen genoemd in de Parel van Grote Waarde?*

De zeven hoofdbedelingen die in deze Schriftuur worden genoemd zijn:

- a. De bedeling van Adam - Mozes 3,4,5,6.

- b. De bedeling van Henoch - Mozes 6:25-8:2.
- c. De bedeling van Noach - Mozes :8-30 en tevens in een gedeelte van het visioen van Henoch.
- d. De bedeling van Abraham - het gehele Boek van Abraham.
- e. De bedeling van Mozes - Mozes 1 (en meer in het algemeen, de gehele rest van het Boek van Mozes).
- f. De bedeling van het midden des tijds - Joseph Smith 1.
- g. De bedeling van de volheid der tijden - Joseph Smith 2 en de Artikelen des Geloofs.

De Parel van Grote Waarde legt de overeenstemming van de bedelingen aan de dag, die alle mensen ter beschikking staat overeenkomstig hun bereidheid om het licht en de waarheid ervan te ontvangen. Dit kleine boekdeel omspannt vele duizenden jaren van goddelijke tussenkomst en minzame bereidheid om de samenlevingen en inspanningen van de mens te zegenen. Tenslotte is het ontegenzeggelijk een boek met een unieke zending. Het bevat gedetailleerde waarheden en een gevorderde cursus in geoopenbaarde theologie.

2. EVA — Genesis 3:20; Mozes 4:26; 5:1,2.
3. SET — Op negenenzestigjarige leeftijd geordend door Adam (LV 107:42). Genesis 4:26; 5:6-11; Mozes 6:3,13-18; 1 Kronieken 1:1; Lucas 3:38.
4. ENOS — Op honderdvierenderjarige leeftijd geordend door Adam (LV 107:44). Genesis 4:26; 5:6-11; Mozes 6:3,13-18; 1 Kronieken 1:1; Lucas 3:38.
5. KENAN — Op zevenentachtigjarige leeftijd geordend door Adam (LV 107:45). Genesis 5:9-14; Mozes 6:17-19; 1 Kronieken 1:2; Lucas 3:37. (Kenan moet niet worden verward met Kanaän, de zoon van Cham.)
6. MAHALALEL — Op vierhonderdzesennegentigjarige leeftijd geordend door Adam (LV 107:46). Genesis 5:12-17; Mozes 6:19,20; 1 Kronieken 1:2; Lucas 3:37.
7. JERED — Op tweehonderdjari-ge leeftijd geordend door Adam (LV 107:47). Genesis 5:15-20; Mozes 6:20-24; 1 Kronieken 1:2; Lucas 3:37.
8. HENOCH — Op vijftienderjarige leeftijd geordend door Adam (LV 107:48,49). Genesis 5:18-24; Mozes 6:21,25; 7:68,69; 8:1; 1 Kronieken 1:3; Lucas 3:37. Hij en zijn stad werden in de hemel opgenomen. (Deze Henoch moet niet worden verward met Henoch, de zoon van Kaïn.)
9. METUSELACH — Op honderdjarige leeftijd geordend door Adam (LV 107:50). Genesis 5:21-27; Mozes 8:2-7; 1 Kronieken 1:3; Lucas 3:37.
10. LAMECH — Op tweeëntigjarige leeftijd geordend door Set (LV 107:51). Genesis 5:25-31; Mozes 8:5-11; 1 Kronieken 1:3; Lucas 3:36.
11. NOACH — Op tienjarige leeftijd geordend door Metusalach (LV 107:52). Genesis 5:28-32; Mozes 8:8-30; 1 Kronieken 1:4; Lucas 3:36.
12. SEM — Vader van het Semitische volk. Genesis 5:32; 10:21; 11:10; Mozes 8:12,27; 1 Kronieken 1:4; Lucas 3:36.
13. ARPAKSAD — Genesis 10:22; 11:10-13; 1 Kronieken 1:17; Lucas 3:36.
14. SELACH — Genesis 10:24; 11:12-15; 1 Kronieken 1:18; Lucas 3:35.
15. EBER — Genesis 10:24; 11:14-17; 1 Kronieken 1:18; Lucas 3:35. Volgens de joodse tradities stamt de naam *Hebreeër* af van de naam *Eber*.
16. PELEG — „... in zijn dagen werd de aarde verdeeld ...” Genesis 10:25; (zie ook LV 133:19-24). Genesis 11:16,17; 1 Kronieken 1:19; Lucas 3:35.
17. REU — Genesis 11:18-21; 1 Kronieken 1:25; Lucas 3:35.
18. SERUG — Genesis 11:20-23; 1 Kronieken 1:26; Lucas 3:35.
19. NACHOR — Genesis 11:22-25; 1 Kronieken 1:26; Lucas 3:34.
20. TERACH — Genesis 11:24-27; 1 Kronieken 1:26; Lucas 3:34.
21. ABRAM (Abraham) — Genesis 11:26,27; 1 Kronieken 1:27; Lucas 3:34.
22. KAIN — Genesis 4:1; Mozes 5:16.
23. ABEL — Genesis 4:2; Mozes 5:17; 6:2; *Leringen van de profeet Joseph Smith*, blz. 62.
24. HENOCH — Genesis 4:17; Mozes 5:42. (Deze Henoch moet niet worden verward met de rechtvaardige Henoch, de zoon van Jared.)
25. IRAD — Genesis 4:18; Mozes 5:42.
26. MECHIAEL — Genesis 4:18; Mozes 5:43.
27. METUSAEL — Genesis 4:18; Mozes 5:43.
28. LAMECH — Genesis 4:18,19; Mozes 5:43,44.

29. JABAL — Genesis 4:20; Mozes 5:45.

30. JUBAL — Genesis 4:21; Mozes 5:45.

31. TUBAL-KAIN — Genesis 4:22; Mozes 5:46.

32. NAÄMA — Genesis 4:22; Mozes 5:46.

33. CHAM — Vader van de Chaitische volkeren. Genesis 5:32; Mozes 8:12; 1 Kronieken 1:4.

34. EGYPTUS — Abraham 1:21-23. Dit was de vrouw van Cham en een afstammeling van Kaïn.

35. KUS — Genesis 10:6; 1 Kronieken 1:8. Volgens overlevering is Kus met betrekking tot zijn afstammelingen vertaald als „Ethiopie.”

36. MISRAIM — Genesis 10:6; 1 Kronieken 1:8. Dit is het Hebreeuwse woord voor „Egypte.”

37. PUT — Genesis 10:6; 1 Kronieken 1:8.

38. KANAÄN — Genesis 10:6; 1 Kronieken 1:8. De afstammelingen van Kanaän werden Kanaänieten genoemd. en hun land Kanaän.

39. EGYPTUS — Abraham 1:23-26. Deze Egyptus was de dochter van Cham en Egyptus en de moeder van de eerste Farao in Egypte.

40. AFSTAMMELINGEN VAN MISRAIM — Genesis 10:13,14; 1 Kronieken 1:11,12.

41. FILISTIM — Genesis 10:14; 1 Kronieken 1:12. Hij was een afstammeling van Kasluchim, zoon van Misraïm, en de voorvader van de Filistijnen.

42. SIDON — Genesis 10:15,19; 1 Kronieken 1:13. Een belangrijke kuststad van de Feniciërs heette eveneens Sidon.

43. CHET — Genesis 10:15; 1 Kronieken 1:13. De afstammelingen van deze man werden de Hittieten genoemd.

44. AFSTAMMELINGEN VAN KUS — Genesis 10:7,8; 1 Kronieken 1:9,10.

45. NIMROD — Genesis 10:8-12; 1 Kronieken 1:10. Nimrod was een kolonisator in Babylonië en volgens de joodse overlevering de bouwer van de toren van Babel.

46. JAFET — Genesis 5:32; 10:1,2,5; Mozes 8:12,27; 1 Kronieken 1:4. Deze man werd algemeen beschouwd als de vader van de Arische of Indo-europese volkeren die in de Schriften niet-joden worden genoemd.

47. AFSTAMMELINGEN VAN JAFET — Genesis 10:2; 1 Kronieken 1:5. De naam van Jafets zoon, Madai, wordt gewoonlijk vertaald als Medes met betrekking tot zijn afstammelingen. Zijn andere zoon, Jawan, draagt dezelfde naam als het Hebreeuwse woord voor de Ioniërs ofwel, over het algemeen gesproken, de Grieken.

48. AFSTAMMELINGEN VAN GOMER — Genesis 10:3; 1 Kronieken 1:6.

49. AFSTAMMELINGEN VAN JAWAN — Genesis 10:4; 1 Kronieken 1:7. De naam van Jawans zoon, Kittim, wordt gebruikt met betrekking tot het eiland Cyprus en zijn inwoners.

50. KANAÄNIETEN — Genesis 10:16-18; 1 Kronieken 1:14-16. Dit is de algemene naam die gegeven wordt aan de volkeren die afstamden van Chams zoon, Kanaän.

51. ELAM — Genesis 10:22; 1 Kronieken 1:17. Het meest zuidelijke deel van het dal van de Tigris en de Eufraat werd ook met deze naam aangeduid.

52. ASSUR — Genesis 10:22; 1 Kronieken 1:17. Het noordelijke deel van het dal van de Tigris en de Eufraat stond eveneens bekend als Assur, hetgeen vertaald werd met Assyrië.

53. LUD — Genesis 10:22; 1 Kronieken 1:17. De afstammelingen van Lud worden over het algemeen de Lydiërs genoemd.

54. ARAM — Genesis 10:22; 1 Kronieken 1:17. Deze naam is ook vertaald als Syrië.

55. AFSTAMMELINGEN VAN ARAM — Genesis 10:23; 1 Kronieken 1:17.

56. JOKTAN — Genesis 10:25-30; 1 Kronieken 1:19-23. Deze man was de

broer van Peleg en vader van een bijzonder groot gezin, waaronder dertien zoons.

57. AFSTAMMELINGEN VAN JOKTAN — Genesis 10:26-29; 1 Kronieken 1:20-23.

58. NACHOR — Genesis 11:26,27. Nachors grootvader heette eveneens Nachor.

59. HARAN — Genesis 11:26-28; Abraham 2:1,2. □

Het gecoördineerde leesrooster voor 1980/1981

September	Genesis 1 en 2 Mozes 2-4 Abraham 3-5	Maart	Exodus 21-33,35-40 Leviticus 1-15,17-22
Oktober	Genesis 3-5 Mozes 4-6 Abraham 5:15-21	April	Leviticus 16,23-27 Numeri 11-12
November	Genesis 6-17 Mozes 7 en 8 Abraham 1 en 2	Mei	Numeri 13-26 Deuteronomium 1-27
December	Genesis 18-36	Juni	Deuteronomium 28-34 Jozua 1-24 Richteren 1-12
Januari	Genesis 37-50 Exodus 1-12 Mozes 1	Juli	Richteren 13-21 Ruth 1 Samuël 1-31 2 Samuël 1
Februari	Exodus 13-20,24,31-34 Deuteronomium 5	Augustus	2 Samuël 2-25 Psalmen 1-150

OP ZOEK NAAR EEN EIGEN VOLK VAN GOD

Door Rodney Turner

Het verhaal van Israël is het grootste epos aller tijden. De omvang ervan is onmetelijk, het begint in de eeuwigheid, strekt zich uit door de tijd en zet zich weer voort in de eeuwigheid. De Vader verdeelde zijn aardse bezit onder zijn geestelijke kinderen met Israël voor ogen:

„Toen de Allerhoogste aan de volken hun erfenis toebedeelde, toen Hij de mensenkinderen van elkander scheidde, heeft Hij de grenzen der volken vastgesteld naar het aantal der zonen van Israël.

Want des Heren deel is zijn volk, Jakob het Hem toegemeten erfdeel.”

(*Deuteronomium 32:8,9.*)

Er bestaat een groots plan voor het mensdom en Israël is daar het middelpunt van. Evenals Christus (Jehova) de Eerstgeborene is van alle kinderen van de Vader, zo is Israël de eerstgeborene onder de volkeren. Mozes kreeg de opdracht tegen Farao te zeggen: „Zo zegt

de Here: Israël is mijn eerstgeboren zoon.” (Exodus 4:22.)

En evenals Israël de voornaamste onder de volkeren is, zo is Efraïm de voornaamste onder de twaalf stammen. In een treffende beschrijving van de vergadering van Israël in de laatste dagen, profeteerde Jeremia:

„Onder gewezen zullen zij komen en onder smeking zal Ik hen leiden; Ik zal hen voeren naar waterbeken op een effen

weg, waarop zij niet struikelen. Want Ik ben Israël tot een vader, en Efraïm, die is mijn eerstgeborene.” (Jeremia 31:9.)

Christus de Heer, Israël, Efraïm - ieder een eerstgeboren zoon in zijn eigen recht. Hoewel Adam en de patriarchen uit de periode voor de zondvloed ongetwijfeld Israëlieten in de geest waren, ontstond het aardse huis van Israël pas enkele eeuwen na de zondvloed. Abraham, een afstammeling van Sem, wordt algemeen erkend als de vader van de Hebreëen. Hij was een van de „edelen en groten” (Abraham 3:22) die van tevoren waren geordend om in de majesteit en macht van het heilig priesterschap op aarde te heersen.

Abraham was ongeveer tweeënzestig jaar oud toen de Heer God aan hem verscheen tijdens zijn verblijf te Haran: „Mijn naam is Jehova (Jahwe), en Ik weet het einde sinds het begin: daarom zal Mijn hand over u zijn.

En Ik zal u tot een groot volk maken, en Ik zal u bovenmate zegenen, en uw naam groot maken onder alle volken, en gij zult een zegen zijn voor uw nakomelingen na u, en wel hierin, dat zij deze bediening en dit priesterschap tot alle natiën zullen brengen.

En ik zal hen door uw naam zegenen; want allen, die dit Evangelie ontvangen, zullen naar uw naam worden genoemd, en zullen als uw nakomelingen worden gerekend, en zij zullen verrijzen en u als hun vader zegenen;

En Ik zal hen zegenen, die u zegenen, en hen vervloeken, die u vervloeken; en in u - dat wil zeggen: in uw priesterschap - en in uw nakomelingen - dat wil zeggen: uw priesterschap - zullen alle geslachten der aarde worden gezegend, ja, met de zegeningen van het Evangelie, die de zegeningen der zaligheid zijn, ja, van het eeuwige leven, want Ik geef u de belofte dat dit recht zal voortduren in u en in uw nakomelingen na u.” (Abraham 2:8-11.)

Deze verschijning van de Heer God gaf de aanvang aan van een nieuwe bedeling van het evangelie. Abraham zou het fundament leggen van een groot werk. Hij zou de patriarch zijn van een volk dat was gekozen om het evangelie aan het gehele mensdom te brengen. Zijn familie zou het licht der wereld zijn, het zout der aarde. Na de geboorte van zijn twaalf zoons, ontving Jakob, Abrahams kleinzoon, een nieuwe naam: Israël, wat „heersen met God” betekent. Uiteindelijk duidt deze naam op de mannen en vrouwen die verhoging verwerven in het celestiale koninkrijk, waar zij voor eeuwig samen met God zullen heersen.

Het Oude Testament is in wezen het verhaal van de familie van Jakob, de Semitische prins die geboren werd in Kanaän, in Haran woonde, en stierf in Egypte. Het is een verhaal vol romantiek, roem, eer en schande. Het is een verhaal van helden en schurken, van successen en mislukkingen, van wijzen en dwazen.

In ons verlangen om het goede, het ware en het schone te onderstrepen, zijn wij soms geneigd te vergeten dat de geschiedenis van Israël ook het goddeloze, het valse en het onverkwikkelijke heeft beheld.

Abraham werd beproefd met de moorddadige afgoderij van zijn eigen vader, met de onvruchtbaarheid van zijn vrouw, met familie-onenigheid, en tenslotte met een gebod dat zelfs zijn ziel op de proef stelde. Esau's wrok jegens Jakob werd zo bitter, dat Isaak en Rebekka vreesden voor het leven van hun jongere zoon. Op zijn beurt werd Jakob door zijn schoonvader bedrogen, door zijn jaloerse vrouwen gekweld, en te schande gemaakt door zijn zoons, die de mannen van een heel dorp ombrachten vanwege het verleiden van hun zuster, Dina. Deze daad deed de patriarch zijn zoons vertellen: „Gij hebt mij in het ongeluk gestort door mij in een kwade reuk

te brengen bij de inwoners van dit land. . ." (Genesis 34:10.)

Enige tijd later braken deze zelfde zoons het hart van hun vader toen zij hem de dood meldden van hun halfbroer, die zij als slaaf hadden verkocht. En dit was geenszins alles. Jakob werd nog verder onteerd door het bloedschendig gedrag van zijn oudste zoon, Ruben.

Er gebeurden nog andere tragische en schandelijke dingen in verband met de opkomst van het huis van Israël, maar het bovenstaande is voldoende om de tegenstrijdigheden met betrekking tot de oorsprong van deze familie aan te tonen. Het eerste bedrijf van het drama van Israël eindigde met de dood van Jozef. Tussen die gebeurtenis en de komst van Mozes was er een zwijgende tussenpoos van enkele eeuwen. Toen het doek weer omhoogging, was Israël zowel lichamelijk als geestelijk een geknecht volk. Het was de zending van Mozes om hen van deze tweevoudige slavernij te verlossen. Hun fysieke bevrijding werd door de macht van God teweeggebracht, getuige de staf van Aäron en de opgeheven armen van Mozes. Maar toch waren de Israëlieten een trouweloos volk. Ondanks de wonderen die te hunnen behoeve waren verricht, stonden zij klaar om te klagen zodra zij zagen dat de legers van Farao in aantocht waren, en toen zij ongeveer een maand na het wonder van het scheiden van de wateren in de woestijn van Sin aankwamen, morden zij opnieuw.

Het was op dat moment dat de Heer hen het manna gaf, dat hen in leven zou houden gedurende de veertig jaar dat zij in de woestijn zouden rondzwerven. Na weer geklaagd te hebben te Refidim, kwam het kamp van Israël aan bij de berg Sinaï, waar de Heer genadiglijk aanbood hen tot zijn gekozen volk te maken, „een koninkrijk van priesters

... en een heilig volk." (Zie Exodus 19:6.)

Israël stemde geredelijk toe: „Alles wat de Heer gesproken heeft, zullen wij doen." (Exodus 19:8.) Vervolgens openbaarde Jehova zijn wet aan Mozes, die wederom een belofte van gehoorzaamheid van het volk verkreeg. Nauwelijks een maand later, echter, bezweek Aäron voor hun eisen en vervaardigde een gouden afgodsbeeld voor de Israëlieten.

„Toen het volk zag, dat Mozes toefde van de berg af te dalen, verzamelde het zich rondom Aäron, en zeide tot hem: Welaan, maak ons goden, die vóór ons uit gaan, want deze Mozes, die man, die ons uit het land Egypte heeft gevoerd - wij weten niet, wat er van hem geworden is." (Exodus 32:1.)

Let wel dat de mensen hun bevrijding toeschreven aan Mozes en niet aan God. Deze Israëlieten waren niet in staat zich te ontdoen van hun slaafse mentaliteit. Wanneer het slavernij van de geest betreft, is zelfs God niet in staat een mens of een volk te bevrijden als de wil om vrij te zijn ontbreekt.

Het ontbrak de Israëlieten aan de intelligentie, het licht en de waarheid om óf vrij te worden, óf vrij te blijven. Zij waren zo onontwikkeld en naïef dat zij hun bevrijding toeschreven aan het afgodsbeeld dat zij met hun eigen handen hadden gevormd.

In zijn toorn dreigde de Heer hen te vernietigen, maar Mozes pleitte voor zijn dwalende volk en zij werden gespaard. Het voorrecht, echter, om de wet van Christus te leven en de zegeningen van het Melchizedekse priesterschap te genieten ging verloren.

Jehova zou hen niet langer vergezellen en het huis van Israël zou zich pas in de laatste dagen in zijn geheel in zijn tegenwoordigheid begeven. De wet van Christus, het middel tot werkelijke vrijheid, werd vervangen door de wet van Mozes, een systeem van vleeselijke wetten. Pas veertienhonderd jaar later zou Israël weer een kans hebben om vrij te worden. De meeste critici van de Bijbel nemen aan dat de Mozaïsche wet eenvoudig het culturele milieu van het Midden-Oosten weerspiegelde. Het zou echter beter zijn te zeggen dat de wet van Mozes, zoals deze oorspronkelijk werd gegeven door Jehova en door zijn dienstknechten vertolkt, was bedoeld om Israël te verheffen tot steeds hogere niveaus van persoonlijke en maatschappelijke moraliteit en van binding met God.

De wet had met name drie hoofddoelen: (1) Ervoor te zorgen dat de ongekunstelde generatie van de Israëlieten die in de wildernis waren geboren niet zouden worden verlokten en overstelpt door de arglistige en uiterst onzedelijke afgodische praktijken van de ontaarde Kanaänieten, (2) de Israëlieten te voorzien van een wetverzameling die hen in staat zou stellen om de typische maatschappelijke afspraken van hun tijd te vertolken en te verfijnen, en (3) de Israëlieten te bevrijden van hun zinnelijkheid

en hun slavenmentaliteit, zodat zij voor bereid zouden zijn op de ware vrijheid die de Heiland hen zou bieden wanneer Hij het evangelie in zijn volheid zou herstellen in het midden des tijds.

Dat de wet haar doelstellingen niet volledig bereikte moet de wet niet ten laste worden gelegd, maar het volk dat haar ontrouw was. Hun mislukking lokte de waarschuwingen en de jammerklachter van de profeten uit van Samuël tot Jezus zelf. Noch de barmhartige voorsteller van de Heer, noch de onvermoeibare pogingen van Mozes om zijn volk uit hun geestelijke slavernij te voeren, hadden veel succes. In zijn afscheidsrede herinnerde Mozes de Israëlieten aan alles wat Jehova voor hen had gedaan maar hij merkte op: „Doch de Here heeft u geen hart gegeven om te verstaan of ogen om te zien, of oren om te horen tot op de huidige dag.” (Deuteronomium 29:4.)

Na de geboden te hebben herhaald waarschuwde de getrouwe profeet zijn volk voor de twee wegen die voor hen lagen: „Ik neem heden de hemel en de aarde tegen u tot getuigen; het leven en de dood stel ik u voor, de zegen en de vloek; kies dan het leven, opdat gij leeft gij en uw nageslacht.” (Deuteronomium 30:19.)

De herinnering aan Mozes leefde langer dan zijn raadgevingen. Hoewel sommige getrouwe waren, kleeft de vloek van de afgoderij, met al het daarmee gepaard gaande kwaad, generatie na generatie Israël aan. Het was echter koning Salomo die aan deze praktijk wettelijke goedkeuring en steun verleende, want voordien had geen enkele nationale leider dat gedaan. Het is niet na te gaan hoeveel schade Salomo Israël berokkende door officieel het overtreden van de eerste twee geboden van de decaloog goed te keuren. De aanbidding van Baäl was zo endemisch in de achtste eeuw

voor Christus, dat Elia's oproep tot bekering slechts een strak stilzwijgen ontmoette.

Het aanbidden van goden van hout en steen werd in toenemende mate aangevuld met de meer verfijnde afgoderij die gewoonlijk samengaat met het modernste materialisme. De profeet Jesaja stelde de huichelarij aan de kaak van rituele handelingen die niet vergezeld gaan van ware godsdienst:

„Waartoe dient Mij de menigte uwer slachtoffers? zegt de Here; overzadigd ben Ik van de brandoffers van rammen en het vet van mestkalveren, en aan het bloed van stieren, schapen en bokken heb Ik geen welgevallen.

Wanneer gij komt om voor mijn aangezicht te verschijnen - wie heeft dit van u verlangd mijn voorhoven plat te treden? Gaat niet voort met huichelachtige offers te brengen - gruwelijk reukwerk is het Mij; nieuwe maan en sabbat, het bijeenroepen der samenkomsten Ik verdraag het niet: onrecht met feestelijke vergadering . . .

Wast u, reinigt u, doet uw boze daden uit mijn ogen weg; houdt op kwaad te doen; leert goed te doen, tracht naar recht, houdt de geweldenaar in toom, doet recht aan de wees, verdedigt de rechtszaak der weduwe.” (Jesaja 1:11-13,16,17.)

Een vergelijking van de houding, overtuigingen en gedragingen van de priesters en het volk met die van mannen zoals Elia, Jesaja, Jeremia, Hosea en Micha voert ons tot slechts één conclusie; de grootheid van Israël berustte bij zijn profeten en niet bij het volk.

Wat een mannen waren dat. Als zij in hun tijd geëerd waren geweest dan zou Israël bereid zijn geweest om de grootste aller profeten te ontvangen toen Hij op aarde kwam. In werkelijkheid, echter, werd de beloofde Messias - de gever van de wet - door de voornaamste aanhan-

gers van de wet verworpen omdat zijn woorden en daden niet in overeenstemming waren met hun vertolking van de wet. Israël, dat door de joden werd vertegenwoordigd, werd uiteindelijk bekeerd tot het eengodendom: „Hoor, Israël: de Here is onze God; de Here is een.”

Het is ironisch dat een volk dat zich voor zo'n groot deel van zijn geschiedenis had ingelaten met het veelgodendom, bij hun terugkeer tot Jehova Hem verwierp omdat Hij beweerde de *Zoon* van God te zijn. Hoewel het verbondsvolk zich voor vele valse goden boog nadat het het beloofde land binnen was gegaan, waren zij toch niet bereid - en zijn dat nog steeds niet - zich te buigen voor Jezus Christus, de Heilige van Israël, uit vrees dat zij de „ene Heer” van hun geloofsbelijdenis zouden beledigen.

De wet van Mozes werd vervuld, niet door Israël, maar door Jehova zelf, Christus bood zijn volk een nieuwe wet, een hogere wet, want de Mozaïsche traditie was een discipline voor kinderen en niet voor volwassen mannen. Paulus dacht misschien aan zijn eigen verlossing van de joodse leer toen hij schreef: „Toen ik een kind was, sprak ik als een kind, voelde ik als een kind, overlegde ik als een kind. Nu ik een man ben geworden, heb ik afgelegd wat kinderlijk was.” (1 Korintiërs 13:11.)

Maar de joden bleven kinderen. Zij vertoonden nog steeds sporen van hun slavenmentaliteit. Het „goede nieuws” van vrijheid in Christus werd verworpen; zij zonken weer terug in hun geestelijke slavernij.

Het in gebreke blijven van Israël om de leringen en het voorbeeld van zijn vaders te eren, voerde tot de verstrooiing van de tien stammen in 721 v.Chr. en van de joden in het jaar 70. De verspreiding was compleet. De verstrooiing van de joden werd op de voet gevolgd door de lange nacht van de grote afval. En nu wordt

Efraïm, de eerstgeborene van de twaalf stammen uit de natiën vergaderd met 't oog op zijn inspanningen ten behoeve van zijn jongere broers.

Er moet echter nog veel gebeuren voordat Israël het „volk (Gods) ten eigendom” zal zijn dat de Heer voor ogen had toen Hij deze uitdrukking zo lang geleden voor 't eerst gebruikte. Wanneer de heiligen der laatste dagen zichzelf Gods eigen volk noemen, doen zij dat gewoonlijk met bepaalde theologische opvattingen en godsdienstige gebruiken in gedachten. Zaken als geloof in een godheid in menselijke vormen, het voorbestaan, het werk voor de doden, het tempelhuwelijk en het woord van wijsheid worden aangehaald als bewijs van het feit dat wij Gods eigen volk zijn.

Hoewel niet kan worden ontkend dat vele van deze waardevolle beginselen uniek zijn, zijn zij slechts middelen, geen doel. De geschiedenis van Israël - zowel in Amerika als in Palestina - vormt een goed bewijs dat op zich leerstellingen, verordeningen en godsdienstige gebruiken in 't algemeen geen eigen volk van God voort kunnen brengen.

Wat is dan precies een volk Gode ten eigendom of een eigen volk van God? een uitdrukking die alleen in de Bijbel voorkomt. Een eigen volk van God is er een wiens verhouding tot God buitengewoon is en dat op een hele bijzondere manier deelheeft aan zijn goddelijke aard. Jehova zei dat Israël niet alleen onderscheiden zou zijn van alle andere volkeren, maar dat deze onderscheiding zou liggen in hun morele en geestelijke superioriteit. Met andere woorden, zij zouden een eigen volk van God zijn omdat zij een *heilig* volk waren.

De apostel Petrus herhaalde Jehova's grootse oogmerk voor Israël in zijn vermaning aan de heiligen van zijn tijd: „Gij echter zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige

natie, een volk (Gode) ten eigendom, om de grote daden te verkondigen van Hem, die u uit de duisternis geroepen heeft tot zijn wonderbaar licht.” (1 Petrus 2:9.) Het is duidelijk dat het moderne Israël slechts het eigen volk van de Heer wordt naargelang het de vruchten voortbrengt aan de hand waarvan dat volk bekend zal zijn. Maar het geheel is het totaal van

Bij het open huis in Den Helder

GEZINSTRIMDAGEN IN HILVERSUM EN DEN HELDER

Op Hemelvaartsdag organiseerde onze gemeente Hilversum haar derde gezinstrimdag, welke wederom bestond uit een puzzle-fietstocht van 25 km.

Broeder Th. G. Baalman schreef ons o.m. hierover:

„Er namen ongeveer 500 mensen aan deel. De meesten van hen bezochten tevens het Open Huis, dat in het verenigingsgebouw aan de Tesselschadelaan werd gehouden.

Bij enkele puzzlepunten werden door de deelnemers fouten gemaakt, waardoor werd omgereden, maar de stemming bleef steeds opperbest. De zon verleende royaal haar medewerking. Er werden 245 medailles aan de deelnemers uitgereikt. De kosten werden grotendeels door de inschrijfgelden gedekt. Veertien gezinnen

gaven te kennen meer over de Mormonen te willen vernemen. Ook in Arnhem en Amersfoort werden geslaagde gezinstrimtochten georganiseerd. Delft zou op de tweede Pinksterdag van start gaan. En op 4 oktober volgden de overige gemeenten. Belangstellenden dienen daartoe contact op te nemen met mij, adres C. de Wijsstr. 11 1241 BW Kortenhoef, telefoon 035-60077.” Tot zover broeder Baalman.

Vanuit Den Helder berichtte broeder J. G. Rustige:

„Hier hielden wij op Hemelvaartsdag voor het eerst een Mormoonse gezinstrimdag. 't Programma omvatte een puzzle-fietstocht van 25 km met aan het eindpunt een Open Huis in het kerkgebouw. Het aantal deelnemers was verheugend: 285, van wie er ongeveer 250 niet-leden waren. In de voor-

afgaande week waren er bijna 300 affiches in de stad en de omgeving verspreid om deze aan te kondigen. Sandwichborden trof men aan langs de weg, bij het postkantoor, het station, op pleinen, enz. Ook in winkels, die varieerden van speelgoedzaak en bakkerij tot supermarkt en warenhuis, hadden de ijverige werkers van de gemeente in Den Helder affiches geplaatst. Bij het eindpunt werden enthousiast de puzzle-opdrachten gecontro-

leerd en verfrissingen genuttigd. Brochures en honderden stickers werden meegenomen en er werden 230 herinneringsmedailles besteld.

Wij hebben als heiligen der laatste dagen kunnen laten zien wie wij zijn en dat wij de geestelijke en lichamelijke gezondheid van het individu op alle mogelijke manieren trachten te bevorderen."

HET BOEK VAN MORMON HEEFT MINSTENS 24 AUTEURS

Twee statistici, die met behulp van een computer het Boek van Mormon onderzochten, hebben verklaard dat zij „overweldigend bewijs” hebben gevonden dat dit boek van de hand van een groot aantal schrijvers is gekomen.

Op een in het begin van dit jaar gehouden symposium aan de Brigham Young Universiteit te Provo (Utah) zeiden Dr. Alvin C. Rencher en Dr. Wayne Larsen letterlijk: „Wij achten het menselijkerwijzer onmogelijk om het schrijfpatroon van het Boek van Mormon opzettelijk te construeren, zelfs in deze tijd.”

Auteurs, zo betoogden zij, hebben volgens de jongste vorderingen op het terrein van het plagiaat-onderzoek door het gebruik van bepaalde woorden duidelijk te onderscheiden z.g. taalkundige vingerafdrukken. Men noemt dit „woordafdrukken.”

„Het lijkt ons volstrekt onmogelijk dat Joseph Smith zo'n vervalsing zou hebben kunnen maken, vooral omdat men pas lang na zijn dood tot de ontdekking is gekomen dat elke auteur zijn eigen woordafdrukken heeft.”

Dr. Rencher, een hoogleraar in de statistiek aan de Brigham Young Universiteit, en Dr. Larsen, een statisticus verbonden aan het Eyring Centrum voor Navorsing, zijn tot hun conclusie gekomen nadat zij de gehele tekst van het Boek van Mormon in een computer ingevoerd hadden.

Hun gevolgtrekkingen staan lijnrecht tegenover die van critici die beweren dat het Boek van Mormon een fantasie is, in de jaren 1820 geschreven door Joseph Smith

of door Solomon Spaulding, een schrijver in Ohio uit het begin van de 19e eeuw. De beide onderzoekers zeggen dat statistisch is gebleken dat algehele woordafdrukkenpatroon van het Boek van Mormon niet aan Joseph Smith, Solomon Spaulding, Sidney Rigdon of de een of andere tijdgenoot kan worden toegeschreven.

Hun is intedeel gebleken dat het Boek van Mormon tenminste 24 verschillende auteurs heeft gehad, en mogelijk nog meer. „De geciteerde schrijvers zoals Alma bleken een duidelijk te onderscheiden woordafdruk te bezitten”, verklaarden zij.

Volgens de genoemde statistici vertoont de schrijfrant van de Boek van Mormon-auteurs, die in hetzelfde tijdperk schreven, meer punten van overeenkomst dan die van hen die schreven in tijden welke meer uiteen lagen. (Het Boek van Mormon maakt er aanspraak op een geschiedkundig verslag te zijn, samengesteld door vele auteurs gedurende een tijdsbestek van 2500 jaar).

„Het vertalingsproces van het Boek van Mormon was dermate direkt en letterlijk dat de eigen stijl van elke schrijver behouden is gebleven”, verklaren de onderzoekers.

Dr. Rencher en Dr. Larsen zeiden voorts dat zij na het toepassen van drie verschillende methoden van onderzoek voor het analyseren van woordafdrukken tot dezelfde conclusie zijn gekomen, n.l. dat het Boek van Mormon een groot aantal auteurs heeft gehad.

„Eén der methoden wees zelfs uit dat de kans dat het boek één enkele schrijver gehad zou hebben 100 miljoen tegen één is”, zeiden zij. De twee geleerden voegden er echter aan toe dat hun arbeid niet het laatste woord of de finale studie is over dit onderwerp.

„Er zou nog veel meer gedaan kunnen worden, maar wij hebben dan ook veel meer gedaan dan bekend gemaakt is.” Volgens Dr. Rencher en Dr. Larsen is hun studie van het Boek van Mormon niet de eerste maal dat men woordafdrukken gebruik heeft gemaakt om auteurschap vast te stellen. De afgelopen jaren hebben anderen ettelijke studies van dit soort ondernomen en het aantal neemt elk jaar toe. De meest bekende van die studies, in 1964 gepubliceerd door Frederick Mosteller van de Harvard Universiteit en David L. Wallace van de Universiteit van Chicago, betreft 12 der zogenaamde (Amerikaanse) „Federalistische geschriften”, waarover men van mening verschilde wat betreft de vraag wie de auteurs waren.

Door gebruik te maken van woordafdrukken konden de deskundigen vaststellen welke verhandelingen geschreven waren door Alexander Hamilton en welke uit de pen van James Madison gevloeid waren. Men verkrijgt woordafdrukken door passages van minstens 1000 woorden van elke schrijver in een computer in te voeren

en te analyseren hetgeen Dr. Rencher noemt „niet-contextuele woorden”, zoals „en”, „want”, „het”, „aangezien”, „zijn” en „welke”.

De statistici verklaren dat verschillende auteurs verschillende patronen hebben in het gebruik van deze woorden.

Deze patronen staan los van het verband van het geschrevene, maar zijn constant door het gehele schrijven van de betrokken auteur heen.

„Dit maakt van de woordafdruk een nuttig werktuig om auteurschap vast te stellen, zoals men van een vinger- of stemafdruk gebruik kan maken om de identiteit van een persoon vast te stellen”, aldus Dr. Rencher.

Maar ondanks hun indrukwekkend bewijsmateriaal van de authenticiteit van het Boek van Mormon verklaarden de beide navorsers toch dat men niet op deze manier een getuigenis van het Boek van Mormon dient te verkrijgen. Het Boek zelf zegt ons hoe dat moet gebeuren: door studie, gebed en diep nadenken.”

Broeder L. W. D. Bovet

BEZOEK AAN EEN 90-JARIGE

Op een mooie avond, niet lang nadat hij negentig jaar geworden was, belden wij aan bij zijn woning, gelegen in een met bloeiende meidoorns getooide laan in Delft.

Even later stond hij voor ons: Leonardus Wilhelmus David Bovet, geboren op 16 mei 1890 in Den Haag, van Frans-Zwitserse komaf en sedert 1951 een actief, over-

tugd lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Wij laten broeder Bovet zelf aan het woord: „Van huis uit ben ik Evangelisch-Lutersch. Jaren voordat ik tot de Kerk toetrad probeerde een familielid uit Amerika, die op bezoek kwam, mij tot het Mormoonse geloof over te halen. Ik heb 'm zagezegd weggejaagd, want ik wilde er niets van weten.

Maar in 1950 kwamen er zendelingen van de Kerk bij ons aan de deur. M'n vrouw (ze was een half jaar ouder dan ik en ze is zeven jaar geleden gestorven) had er onmiddellijk oren naar, maar ik was niet zo gauw overtuigd. Totdat ik eens in het Volksgebouw in Den Haag een Mormoonse conferentie bijwoonde.

De mensen waren allemaal zó hartelijk tegen me, dat ik ineens voelde: hier is mijn plaats, hier hoor ik thuis. En nadat ikenkele

doopdiensten had bijgewoond, werden mijn vrouw en ik in juni 1951 gedoopt als leden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Van toen af zijn we altijd actief geweest. Mijn vrouw was o.a. ZHV-presidente en ik was gedurende twaalf jaar met tussenpozen president van de Delftse gemeente van de Kerk. Momenteel ben ik secretaris van het hogepriestersquorum.

Wij hebben veel tempelwerk gedaan, in Salt Lake City, Londen en Zollikhofen. Hoe ik me bezig houdt? Wel, ik doe alles in huis zelf, tot koken toe. Ik verveel me nooit. Ik heb veel vrienden en vriendinnen en ben zelden thuis. En dat bezoeken van vrienden doe ik op de fiets. Ik fiets graag. Kort geleden heb ik nog een nieuwe fiets gekocht. Vijf of zes jaar geleden zei de dokter nog tegen me: jij kan de zesdaagse nog wel meerijden, maar dat heb ik toch maar niet geprobeerd.

Ja, ik heb een sterk getuigenis van de waarheid van het Evangelie. Ik heb fijne ervaringen opgedaan bij het zalven van zieken en in verband met het Woord van Wijsheid.

En nu vraagt u me hoe het me op m'n verjaardag is gegaan. Nou, het was een plezierige, drukke dag, met veel telefoontjes, bloemen, kaarten en brieven.

Maar het mooiste was toch die zaterdag daarna. Eén van m'n vriendinnen in de Kerk, had buiten mijn weten een verjaarsfeestje voor mij georgaiseerd. Het was een volkomen verrassing, want ze hadden me gefopt en gezegd dat ik thuis afgehaald zou worden om een herdenkingsdienst ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan van de Kerk bij te wonen. Maar toen ik bij de zaal kwam werd ik verwelkomd door wel vijftig familieleden en vrienden. Nou, deze avond is voor mij onvergetelijk. Toespraakjes, gedichten, muziek, cadeautjes, enzovoort. Ik kreeg er tranen van in m'n ogen, dat begrijpt u wel. Oud-Ringpresident van der Put heeft me ook toegesproken. En weet u wat voor mij zo leuk was? Ze hadden ouwe familiefoto's van me te pakken gekregen en die werden daar geprojecteerd, met commentaar natuurlijk. Nee, ik zal die fijne avond nooit vergeten." Aldus broeder Bovet.

Toen wij naar huis reden klonken ons steeds zijn woorden in de oren: „Mijn vrouw en ik hebben nooit kinderen van onszelf gehad, maar alle jonge mensen in de gemeente Delft zijn mijn kinderen. Ik houd van hen en zij houden van mij. Als ik iemand anders door te helpen, gelukkig kan maken, ben ik dat zelf ook.”

MIJN GELIEFDE BROEDERS EN ZUSTERS

Het is moeilijk om afscheid te nemen, wij hebben altijd van ons verblijf hier in dit speciale land gehouden.

Het land is uniek door zijn vele rivieren en kanalen, en we houden ervan om in de vroege morgen de dauw van de velden en weilanden te zien optrekken. Ja, we zullen jullie allemaal missen; we zijn zo langzamerhand gewend geraakt aan jullie aanwezigheid.

Wij vonden het altijd fijn om kerkliederen in het Nederlands te zingen, ik weet nog dat ik voor het eerst een lied in het Nederlands zong, het was bij een doopdienst en was een van mijn lievelings-liederen „Moog' de

Heil'ge Geest U leiden”.

Al de jaren van mijn leven dat ik met mijn man getrouwd ben vertelde hij mij over zijn zendings-ervaringen in Nederland, en ik vroeg me af of Nederland echt zo geweldig kon zijn. Ik ben tot de conclusie gekomen dat het inderdaad zo is. Ik ben erg dankbaar dat ik de gelegenheid heb gehad om samen met mijn man hier een zending te vervullen.

Ik wil U ten afscheid mijn getuigenis geven. Ik weet dat mijn Verlosser leeft. Ik weet dat Joseph Smith een waarachtig profeet was en dat hij het Boek van Mormon met Gods hulp heeft vertaald.

Ik weet dat Spencer W. Kimball een waarachtig profeet is. Ik zeg dit in de naam van Jezus Christus.

Beverly Standing Limburg

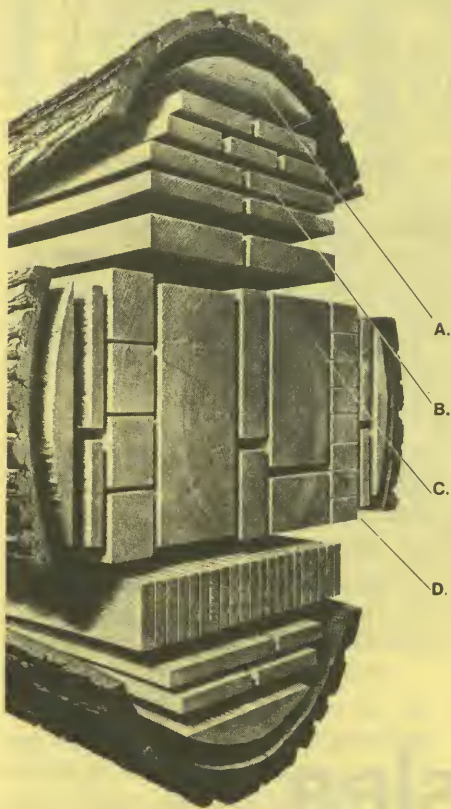

Van bomen tot timmerhout

Door Alan W. Farrant

Voordat een boomstam tot timmerhout kan worden gemaakt, moeten er verschillende belangrijke dingen gebeuren (zie de illustraties).

- A. Eerst wordt de schors eraf gehaald en, hoewel deze niet geschikt is voor timmerhout, kan zij worden gebruikt als brandstof of als bodembedekker.
- B. Deze stukken worden wanedelen genoemd en worden zo klein mogelijk gezaagd zodat er zoveel mogelijk hout voor waardevol timmerhout overblijft.
- C. Omdat dit gedeelte van de stam gewoonlijk minder knoesten heeft worden de planken die van dit gedeelte gezaagd worden gewoonlijk glad of kwastvrij hout genoemd. Deze planken worden gezaagd met een dikte van tussen de tweeëneenhalve en zeveneneenhalve centimeter.
- D. Het hout midden in de stam is minder geschikt voor schrijnwerk vanwege de vele knoesten. Dus worden er zwaardere, ruwere en dikkere steunplanken en -balken ofwel constructiehout uit dit gedeelte gezaagd waar de knoesten ze niet zullen verzwakken.

Iedere knoest laat zien waar er eens een tak aan de boom groeide - waar deze ontstond - en zij komen meer voor binnenin de boom, omdat dit het oudste gedeelte van de boom is. Takken die werden verwijderd of afgebroken in het vroege bestaan van de boom lieten knoesten achter die bedekt werden naarmate de boom groter werd.

Net als de vingerafdrukken van de mens, heeft iedere boom zijn eigen, unieke tekeningen. De draad van iedere plank is ook anders dan die van de planken van alle andere bomen. En dat geldt ook voor de knoesten. □

De slee

Door ouderling Eldred G. Smith
Emeritus patriarch

Sleetje rijden was in mijn jonge dagen een geweldige sport, en de heuvels achter ons huis boden ontelbare hellingen voor onze lievelingsbezigheid. Onze enige moeilijkheid was

dat we geen slee hadden waar we met een paar kinderen tegelijk op konden zitten.

Op zekere dag, toen ik een jaar of tien was, vroegen twee van mijn

vriendjes of ik met hen mee wou gaan naar een bouwvallige hut hoog op de heuvel. De wanden waren gemaakt van platen golfijzer, maar ze hingen er los bij en klepperden in de bries. Wat een geweldige slee zou een stuk van die hut zijn als het ene uit einde omhoog werd gebogen.

Na school haastte ik mij naar huis om een hamer te halen. De enige die ik kon vinden was er een uit mijn vaders tandtechnisch laboratorium. Hij was niet thuis, dus pakte ik de hamer en ging er met mijn vriendjes vandoor.

Er lag veel sneeuw die winter en de dagen waren kort. Het duurde allemaal wat langer dan we hadden gedacht en voordat we klaar waren met het maken van onze slee begon het donker te worden.

Tenslotte besloten we dat het beter was vlug naar huis te gaan voordat het te donker werd om te zien. Er was geen pad op de heuvel en de sneeuw lag meer dan kniehoog. We begonnen de helling af te rennen, springend door de diepe sneeuw.

Mijn handen waren ijskoud en gedeeltelijk gevoelloos. Plotseling voelde ik hoe mijn vaders hamer uit mijn vingers gleed en met een grote boog achter mij in de sneeuw belandde. Ik riep tegen mijn vriendjes dat ze moesten wachten. Zij stopten en vroegen wat er aan de hand was, maar weldra werden ze ongeduldig en wilden zij niet meer op mij wachten.

Ik keerde op mijn schreden terug in een poging de hamer te vinden, maar hij had geeneens een spoor in

de sneeuw achtergelaten. Radeloos keek ik om mij heen.

Het was nu echt donker aan 't worden en ik was moederziel alleen op de heuvel in diepe sneeuw. Ik wist dat ik mijn vaders hamer niet had moeten nemen zonder zijn toestemming, want hij had hem nodig bij zijn werk. Nu was hij verdwenen en kon ik hem niet vinden.

Terwijl ik daar zat in de sneeuw voelde ik mij zo verdrietig en koud en eenzaam, dat ik eigenlijk in tranen wilde uitbarsten. En toen herinnerde ik mij hoe mij was geleerd dat wanneer ik hulp nodig had ik kon bidden tot mijn hemelse Vader - ongeacht waar ik mij bevond. Ik had zeker hulp nodig, dus begroef ik mijn gezicht in mijn handen en bad met heel mijn hart.

Toen ik mijn ogen opendeed en opzij rolde om weer op te staan, verdween mijn hand in de diepe sneeuw en kwam daar in aanraking met iets hards. Ik pakte het beet en haalde het naar boven. Het was mijn vaders hamer.

Ik bedankte mijn hemelse Vader voor het verhoren van mijn gebed. Toen sprong ik op en haastte mij zo vlug ik maar kon om de andere jongens in te halen, die nu ver vooruit waren.

Terwijl ik mij voortspoedde besefte ik dat ik die dag iets heel belangrijks had geleerd - dat wij nooit alleen zijn en dat onze gebeden worden gehoord en verhoord. □

Mijn dagboek

Door Rae Merritt

18 april

Mijn moeder heeft mij dit dagboek gegeven en mij gezegd te schrijven over sommige van de dingen die met mij gebeuren. Ik lees graag de dagboeken van andere mensen, maar ik weet niet of ik zelf ooit iets interessants zal hebben om over te schrijven.

21 mei

Mam had nog steeds geen brood gebakken toen ik vandaag uit school kwam en dat had ze toch beloofd. Ze was in haar slaapkamer en lag weer te slapen. Zo te zien moet ze de hele dag op bed hebben gelegen. Ik ben blij dat ik de vaat van het ontbijt had gedaan voor ik naar school ging, anders had alles er nog gestaan. Ik heb bij Susan thuis gespeeld totdat pap thuiskwam; daarna hebben we samen het eten klaargemaakt. Mam had

geen honger en pap heeft ook niet veel gegeten. De laatste tijd is hij wel heel dikwijls in een slecht humeur.

22 mei

Pap kwam gisteravond bij me praten. Hij zei dat mam erg ziek is en dat ik veel meer in huis zal moeten helpen. Gewoonlijk lacht pap veel en maakt hij grapjes. Ik had hem nog nooit zien huilen.

Het is nu bedtijd. Ik heb de hele dag hard gewerkt en ik ben moe.

24 mei

Vanaf woensdag hebben we vakantie. Daar ben ik blij om. Het is niet leuk om naar school te moeten en ook een huis schoon te maken en alles. Ik ben blij dat ik nog maar tien ben en in geen jaren zal trouwen. Wanneer je moet werken blijft er niet veel tijd over om te spelen. Susan zegt dat ik verwaand word omdat ik niet meer met haar speel. Maar zij heeft geen zieke moeder.

Pap liet mij vanochtend helemaal alleen pannekoeken bakken. Ze waren echt heel lekker, maar pap had zeker geen honger, want hij heeft er maar een gegeten.

25 mei

Het Jeugdwerk was fijn vandaag. Zuster Hunt heeft ons verteld van president Lorenzo Snow en we hebben de film *De vensteren des hemels* gezien.

De vensteren des hemels gingen thuis ook open, want mam had het eten klaar en ze had een jurk aan in plaats van haar duster.

We hebben samen gegeten en gelachen en gepraat en pap heeft zelfs mopjes gemaakt over z'n werk. Na het eten werd mam moe. Ik heb afgewassen, terwijl pap afdroogde en de spullen wegborg. Ik wou dat ik wat broers en zusjes had om

met de vaat te helpen, maar dan zou die ook groter zijn.

29 mei

Het spijt me dat ik niet meer geschreven heb. Het onkruid groeit harder dan de rest van de tuin. President Kimball zegt dat we onze huizen en de tuin op moeten knappen. Pap laat iedere dag een lijstje achter van wat hij gedaan wil hebben. Wanneer hij thuiskomt maken we het eten klaar, waarna wij eten, afwassen en een poosje bij mam zitten praten, als zij wakker is.

Ik heb het altijd fijn gevonden om vroeg naar bed te gaan en nog een tijdje te lezen, maar nu ga ik vroeg naar bed om te slapen. Vroeger dacht ik dat het leuk zou zijn om een pioniersmeisje te zijn. Zij mochten dingen doen zoals kaarsen maken en zeep, en ze mochten op een kampvuurtje koken. Maar nu ben ik blij dat ik geen pionierster ben. Ik word al moe van wat onkruid uittrekken en van het afstoffen en afwassen.

30 mei

Vandaag zijn we met z'n drietjes naar de Zondagsschool geweest. Mam zag er zo lief uit in haar blauwe jurk. Zij heeft 'm een maand geleden gemaakt, maar hem nog nooit gedragen. Ze heeft door een gedeelte van de opening van de Zondagsschool heen tegen paps schouder aangeleund geslapen, maar niemand scheen dat erg te vinden. Na de avondmaalsdienst hebben we een wandelingetje gemaakt en onze plannen voor morgen besproken.

10 juni

Het is niet eerlijk - mam slaapt en doet niets en vindt dat vreselijk; ik doe haar werk en vindt dat ook vreselijk. Tien jaar is niet oud genoeg om moeder te zijn. En zelfs al ben ik niemands moeder, ik moet

toch alles doen. Er zit zeker niets anders op dan beter m'n best te doen.

23 juni

Ik heb 't echt heel druk gehad, maar het is leuk geweest. Pap en ik hebben afgelopen zaterdag twintig pond aardbeiden geplukt. We hebben ze gewassen en de steeltjes eraf gehaald, waarna we ze in de helft hebben gedaan en er jam van hebben gemaakt. Het was o zo leuk en we hebben een heleboel gelachen. Misschien omdat hij zo groot is en zo'n diepe stem heeft, was ik vroeger een klein beetje bang van m'n vader. Maar nu ben ik dat helemaal niet meer. Of ik ben aan 't opgroeien of ik begrijp hem nu beter. Hoe dan ook, we hebben ook een aardbeientaart gemaakt voor toe en de rest van de aardbeien in de diepvries gestopt. Ze zullen volgende winter heerlijk smaken.

Mam heeft een poos in de keuken gezeten en toegekeken, maar ze was niet in staat om te helpen.

6 juli

Onze gemeentepresident gaf zijn getuigenis in de vergadering vandaag en ik kreeg er kippevel van. Pap stond daarna ook op en zei hoe dankbaar hij was voor zijn zegeningen, vooral voor zijn gezin, en ik had wel kunnen huilen. Pap schonk helemaal geen aandacht aan de tranen die van achter zijn brilleglazen naar beneden rolden. Toen hij weer ging zitten, stond ik op, hoewel ik dat helemaal niet van plan was geweest. Ik weet niet meer wat ik gezegd heb, maar ik kreeg een heel warm gevoel. En dat heb ik nog.

23 juli

Pap heeft vanochtend drie van m'n pannekoeken gegeten. Het is de eerste keer dat hij zoveel trek had. Zuster Hunt kwam en we hebben brood gebakken. Heerlijk. Ik kan het nog steeds ruiken en

proeven. Ik zal het prettig vinden om thuis te blijven en brood te bakken als ik een moeder ben. En m'n kinderen zullen 't ook vast fijn vinden. Ik vind meubels afstoffen en in de was zetten niet erg, maar ik heb een hekel aan het schoonmaken van de badkamer. Ik ben blij dat we hier geen vier jongens hebben zoals bij Susan. Jongens maken een vreselijke troep van de wastafel.

Pap en ik lezen mam 's avonds om beurten het Boek van Mormon voor. Zij luistert er graag naar. Ik begrijp er eigenlijk niet alles van, maar het geeft me wel een fijn gevoel.

Pap praat nu dikwijls met me. Vandaag zei hij dat mam binnenkort weggaat. Zijn stem klonk raar en hij drukte mij tegen zich aan. Ik geloof dat hij bedoelt dat zij doodgaat. Ik kan het maar niet geloven, maar dat zal wel zijn omdat ik dat ook niet wil.

8 augustus

Toen ik vanochtend wakker werd waren mam en pap weg en was zuster Hunt bezig mijn ontbijt klaar te maken. Ze zei dat mam midden in de nacht ziek was geworden en dat pap haar had meegenomen naar het ziekenhuis. Ik ga een poosje bij zuster Hunt logeren.

12 augustus

Toen ik al in bed lag hoorde ik pap binnenkomen en met broeder en zuster Hunt praten. Ik hoopte dat hij ook bij mij zou komen praten, maar dat deed hij niet. Er was iets waardoor ik niet op kon staan en naar hem toe gaan.

13 augustus

Toen ik vanochtend wakker werd zat zuster Hunt bij me op bed. Zij hield mij een poosje in haar armen en ik wist wat zij ging zeggen. Na een paar minuten vertelde ze dat mam naar huis, naar onze hemelse Vader was gegaan. Ik knikte alleen maar. Toen ze terug naar de keuken ging, heb ik m'n hoofd onder de dekens gestopt, en gehuild.

17 augustus

Ik kan mij niet veel meer herinneren van de begrafenis. Mam zag er vredig uit in haar witte jurk. Ik dacht alsmat dat het maar een droom was en dat ik wakker zou worden en dat we dan weer een gelukkig gezin zouden zijn. Ik heb mezelf zelfs geknepen om er zeker van te zijn dat ik wakker was. Iedereen is nu weg behalve pap en ik. Het is wel erg stil in huis.

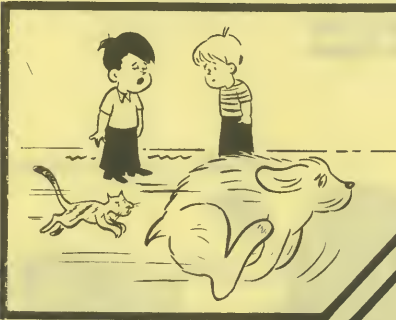
10 september

Ik kan nauwelijks wachten om pap te vertellen over m'n droom. Ik zag mam en ze lachte en was weer mooi. Ik zat bij haar op schoot en ik kon de bloemetjes in haar haar ruiken. Ze zei dat ik gelukkig moest zijn en dat we op zekere dag weer allemaal bij elkaar zouden zijn en dat het fijner zou zijn dan ooit. Ik ben haast gelukkig.

Dezelfde dag. Raad eens wat er gebeurd is. Pap heeft ook van mam gedroomd. Hij heeft gezegd dat we morgen gaan picknicken. Alleen maar wij tweetjes.

□

Voor de grap

Behalve voor die enige kleinigheid is hij een geweldige hond

Verborgen dingen

Kunnen jullie de jongens helpen hun baseball te vinden en daarnaast ook een potlood, een kever, een vlinder, een sprinkhaan, een vogel, een pet, een schildpad, een slang, een pad, een slak en een muis?

Kamelentweelingen

Door Roberta L. Fairall

Haal de kamelen eruit die bij elkaar horen en sluit je aan bij de karavaan door de woestijn.

Alle soorten

Door Ruth McFadden Svec
Tekeningen van Pat Hoggan

En ook oudere vrienden.

En sterke, moedige vrienden.

Ik heb vrienden met vier benen,

Ik heb verlegen vrienden,

En andere met maar twee.

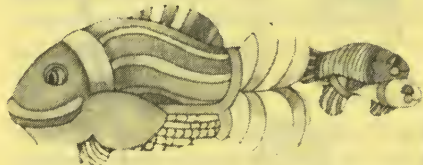

En vrienden die miauwen.

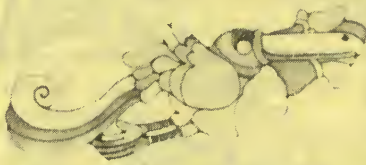

Ik heb vrienden met vier benen,

Ik heb vrienden die hinneken,

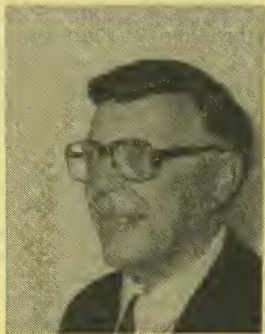
Ik heb vrienden die kunnen zwemmen;

Terwijl andere door de lucht vliegen.

O, ik zal nooit eenzaam zijn, want ik heb overal vrienden.

President John M. Limburg

AFSCHEID VAN ONZE ZENDINGSPRESIDENT EN ZIJN ECHTGENOTE

Ongeveer anderhalf jaar geleden had ik een wonderlijke droom.

Ik zag hier in Nederland duizenden mensen gewekt door de geest van Elia. Menigten brachten een bezoek aan open huizen die werden gehouden in Mormoonse kerken. Onderwerp: „Klim in je stamboom!” Ik zag veel mensen een bezoek brengen aan deze tentoonstellingen en vragen stellen aan leden en zendelingen.

De meerderheid van het Nederlandse volk had een sterk verlangen te weten te komen wie hun voorouders waren en zij wilden op één of andere manier met hen geïdentificeerd en verbonden worden.

In deze droom zag ik mensen kijken naar het „Klim in je stamboom”-programma op de televisie en ik zag hen trachten meer te weten te komen van het Nederlandse volk en de zendelingen en later geraakt door de geest van Elia, gedoopt worden. Immers, de geest van Elia werd voor het eerst in deze bedeling verklaard door Moroni aan de profeet Joseph Smith, toen Moroni aan Joseph verscheen in de nacht van 21 september 1823 in Josephs huis nabij Palmyra in de staat New York.

De engel Moroni citeerde toen uit het Boek Maleachi ondermeer de woorden: „En hij (Elia) zal de aan de vaderen gemaakte beloften in het hart der kinderen planten, en het hart der kinderen zal zich tot hun vaderen wenden. Indien het niet zo

ware, zou de ganse aarde bij Zijn komst volslagen worden verwoest.”

Toen ik uit deze droom ontwaakte keek ik op mijn wekker: het was drie uur in de ochtend. Ik ging weer slapen en weer had ik dezelfde droom. De volgende morgen vertelde ik mijn vrouw over mijn droom. Zij zei: Nu weet je waarom onze Hemelse Vader jou riep om hierheen te komen en over deze zending te presideren.” Ik dacht over haar opmerking na. Mijn hele leven had ik aan de genealogie van mijn familie gewerkt. Mijn vader had mij daartoe geroepen vlak voor zijn dood toen ik nog maar 16 jaar was. Na mijn eerste zending hier in Nederland, van 1937 tot 1939, werkte ik onafgebroken aan al mijn familie-takken, zelfs aan die van mijn vrouw, Beverly Standing.

Ik vertelde mijn droom eveneens aan mijn beide raadgevers in het Zendingspresidium. Er werd een comité gevormd om de details uit te werken van een plan voor een genealogie-zendingsprogramma voor Nederland. Tijdens het uitwerken van de plannen werd al gauw duidelijk dat er veel geld nodig zou zijn om het TV-programma te verwezenlijken. Ik heb hierover veel contact gehad met de leiders van onze Kerk.

Het geld was niet onmiddellijk beschikbaar, dus konden wij niet onverwijld beginnen. Intussen waren wij bevriend geraakt met een topman van de NCRV. Wij spoorden hen aan 'n bezoek te brengen aan Salt

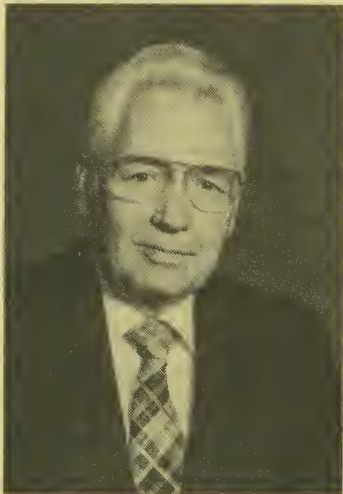
Lake City om een goed idee te krijgen van onze kerkelijke programma's. Dit hebben zij gedaan. Wat zij daar zagen maakte hen zeer enthousiast: het programma voor de Lamanieten aan de Brigham Young Universiteit, het Centrum voor Taalonderricht aan de universiteit, het welzijnszorgprogramma, de bibliotheek voor genealogie, de onderaardse gewelven voor de opslag van films, een persoonlijke ontmoeting met President Kimball, het ZHV-centrum, het Tabernakelkooor, het bezoekerscentrum op het Tempelplein.

Toen besloten deze leiders van de NCRV een televisie-documentaire te maken met de nadruk op ons genealogie-programma. Voor ons was dit het antwoord op onze gebeden. De documentaire werd in de eerste helft van mei j.l. in Salt Lake City op de film vastgelegd, compleet met een groet van President Kimball aan het Nederlandse volk. De mensen van de NCRV vroegen ons duizenden exemplaren van het boekje „Klim in je stamboom” beschikbaar te stellen ter distributie na vertoning

van de documentaire, die deze zomer of in het najaar zal plaatsvinden. De duur ervan is ongeveer een uur.

Laten wij vrienden en familieleden uitnodigen om er samen met ons naar te kijken. Laten wij plannen maken voor haardvuuravonden bij ons thuis en open huizen in onze kerkgebouwen. Als wij dit doen maken wij een doorbraak in de overdracht van het mooie evangelie aan het Nederlandse volk. Er zullen deuren geopend worden. Beverly en ik getuigen tot U, broeders en zusters, dat de geest van Elia over dit land vaardig zal worden. Wij overhandigen u bij ons afscheid de fakkel en roepen u toe: „Gaat door, houdt vol, geliefden!” Wij zullen U missen en wij zullen U gadeslaan.

John M. Limburg

President John A. Roghaar

Toen broeder John Andrew Roghaar in 1938, na een eervolle zending in Nederland volbracht te hebben, naar Amerika terugkeerde, had hij niet het minste ver-

ONZE NIEUWE ZENDINGSPRESIDENT

moeden dat hij 42 jaar later opnieuw naar de Lage Landen zou komen, maar dan als president van het zendingsgebied Amsterdam-Nederland.

Sinds 1 juli j.l. bekleedt broeder Roghaar dit ambt, trouw terzijde gestaan door zijn charmante vrouw, zuster Ruth Naomi Roghaar-Sorensen.

- „Hoe staat het met Uw Nederlands?”

Dat was de vraag die President Marion G. Romney van het Eerste Presidium van de Kerk onmiddellijk na de begroeting aan broeder Roghaar stelde, toen hij deze opbelde om hem mee te delen dat op hem de keuze was gevallen om in een nieuwe functie naar Nederland te gaan.

President Roghaar vertelde ons verder: „Toen ik geantwoord had, dat ik sedert 1938 heel wat vergeten was, antwoordde President Romney schertsend, dat ik mij in elk geval méér Nederlands zou herinneren dan diegenen (zoals hij) die nooit Nederlands geleerd hadden”.

- Bent u in Nederland geboren ?

„Nee, mijn wieg, evenals van mijn vrouw Ruth, stond in Grace, Idaho. Mijn ouders waren uit Amsterdam en Friesland afkomstig. Zij emigreerden in 1894 als leden van de Kerk naar Amerika. Mijn vader en al mijn broers hebben zendingen vervuld. Ik zelf was een groot deel van mijn zendingstijd op het hoofdkantoor in Rotterdam werkzaam als zendings-secretaris. Verder werkte ik in Almelo, Dordrecht en Delft”.

- Wat was u beroep in Amerika ?

„Ik was jarenlang voorzitter van een landbouw-coöperatie en bemiddelde o.a. tussen kopers en verkopers van veevoeder, kunstmest, zaden e.d.

- Uw kerkelijke functies ?

„Ik ben o.a. groepsleider van de priesterschap geweest en gedurende een twaalf-tal jaren diende ik als raadgever in verscheidene bisschappen en in diverse hulporganisaties”.

- Meent u dat er belangrijke veranderingen in dit zendingsgebied zijn gekomen sinds uw vertrek in 1938 ?

„Wat ik als een grote stap voorwaarts beschouw is het feit dat onze kerk sinds 1952 in Nederland officieel als kerkgenootschap (en dus niet meer als een sekte) wordt beschouwd.

President David O. McKay heeft daar het zijne toe bijgedragen en zijn audiëntie van destijds bij Koningin Juliana is in dit verband van betekenis geweest. Verder meen ik, dat in Nederland niet meer die mate van vooroordeel tegen het zogenaamde MOR-MONISME bestaat waar wij als zendingen 40 à 50 jaar geleden tegen te vechten hadden. Maar aan de andere kant heb ik ook de indruk gekregen dat de onkerkelijkheid hier te lande, evenals trouwens in zo vele westerse landen, sterk is toegenomen.”

- Hoe ziet u uw huidige roeping als overtuigd dat mijn roeping als zendings-„Ik heb de overtuiging dat de Heer mijn leven gespaard heeft, omdat Hij een speciale taak voor mij had en ik ben ervan overtuigd dat mij roeping als zendings-president die speciale taak vertegenwoordigt. In Nederland ben ik als zending ernstig ziek geweest. Ik werd geopereerd en heb ruim een maand in het ziekenhuis gelegen. Ik was toen gemeentepresident in Dordrecht en in het bijzonder de leden hebben voor mijn herstel gevast en innig gebeden. Ik werd beter en de kwaal heeft

zich nooit meer bij mij voorgedaan. Ik geloof stellig dat ook Nederland zijn deel zal leveren aan de sterke groei van het aantal leden van de Kerk zoals die door President Kimball is voorspeld. Hiervoor is echter de volle medewerking van elk lid van de Kerk nodig”, zei President Roghaar.

Hij vervolgde: „Een toevloed van nieuwe leden zal de spiritualiteit van de kerk-gemeenschap doen toenemen en dat is in moeilijke tijden een grote steun. Als u mij vraagt wat één van de voornaamste taken is die ik ter hand ga nemen, kan ik zeggen dat ik de leden ga helpen - en ik bedoel 100% helpen en steunen - bij het vinden van hen, die zoeken naar de Waarheid. Ik heb al met vele leden kennis gemaakt (van-zelfsprekend ook met de hier werkzame zendingen) en met die kennismakingen gaan mijn vrouw en ik steeds door”.

Zuster Ruth Naomi Roghaar - Sorensen

Zr. Roghaar, de echtgenote van de nieuwe zendingspresident, vertelde ons dat haar overgrootouders uit Noorwegen naar Amerika geëmigreerd zijn. Zij zelf spreekt echter geen Noors.

Zr. Roghaar is o.a. werkzaam geweest als wijkpresidente van de Zustershulpvereniging en als Jonge-Vrouwenpresidente op zowel wijk- als ringniveau.

- Bent u al eerder in Nederland geweest ?
„Mijn man en ik hebben een jaar of vijf geleden een heel kort bezoek aan dit land gebracht tijdens een Europese reis.”

- Wat zijn uw eerste indrukken van Nederland ?

„Wat het klimaat betreft, ik ben niet gewend aan zoveel regen. Dit deel van het land (het Gooi), waar wij wonen, vind ik prachtig. En wat de mensen aangaat, ze zijn altijd voorkomend en vriendelijk tegen mij.”

- Heeft u kinderen ?

„Wij hebben vier dochters en veertien kleinkinderen, van wie er elf jongens zijn. Eén van onze dochters heeft een zending vervuld. Alle dochters zijn in de tempel getrouwd en mijn schoonzonen zijn actief in de Kerk.”

- Had u niet graag een paar zonen gehad ?
„Ach, ik heb er vier goede zonen bij gekre-

gen toen mijn dochters trouwden en dan zijn er nog elf kleinzonen, die allen zendingen zullen worden.”

- Verheugd u zich op uw werk hier ?

„Zeer zeker. Ik wil heel nauw met de zusters in de Z.H.V., het Jeugdwerk en de Jonge Vrouwenorganisatie samenwerken. Ik wil helpen zoveel ik kan en dan zal ik gelukkig zijn.”

Toen wij deze overtuigende woorden van zuster Roghaar hoorden, bestond er bij ons geen enkele twijfel: Zij, die aan Zr. Roghaar om medewerking zullen vragen worden niet teleurgesteld.

Namens alle lezers van De Ster zegt de nieuwsredactie: Broeder en zuster Roghaar, u bent van harte welkom bij ons en wij wensen u veel zegen op uw arbeid.

KERKLITERATUUR VOOR KINDEREN EN TIENERS

De behoefte aan kerkliteratuur voor kinderen en tieners is groot. Paul en Mary van 't Schip hebben met Carlo en Armanda Bos het initiatief genomen hier wat aan te doen.

Nog dit jaar hopen zij de Nederlandse uitgaven van het boek „*The making of a prophet*” en het spel „*Seek*” te kunnen publiceren.

De behoefte, die de beide echtparen in eerste instantie bij hun eigen kinderen signaleerden bleek, na gesprekken met anderen, meer algemeen aanwezig te zijn. Omdat broeder van 't Schip in het drukkersvak zit, was de volgende stap eenvoudig. Begin 1980 besloten de beide families dat zij een actieve rol wilden spelen in het beschikbaar stellen van kerkliteratuur aan Nederlandstalige tieners en kinderen.

Het boek „*The making of a prophet*” is geschreven door Linsdale Curtis en zal in het Nederlands worden uitgegeven onder de titel: „De profeet Joseph Smith”. Met veel platen en tekst geeft dit boek een levendige beschrijving van het leven en sterven van de eerste profeet in deze laatste dagen.

„*Seek*” is een quiz met 400 vragen over de

standaardwerken. De Nederlandse uitgave heet daarom ook „*Standaard Quiz*”. Omdat onderscheid gemaakt is in vier verschillende graden van moeilijkheid, kan het spel door jong en oud worden gespeeld.

Standaard Quiz is onder andere geschikt voor gezinsavonden, lessen en haardvuuravonden.

Hulp van anderen bij het opzetten van nieuwe projecten is volgens zuster Bos altijd welkom. „Wij willen graag weten wie bereid is te vertalen of te reviewen. Het gaat daarbij niet om een letterlijke vertaling. De Engelse boeken moeten worden omgezet in Nederlands dat voor kinderen en tieners goed te lezen en boeiend is. Ook willen wij graag weten aan welk soort kerkliteratuur bij deze leeftijdsgroep het meest behoefte is.”

Broeder van 't Schip zei gelukkig te zijn met de positieve reacties die al binnengekomen waren. „Velen zijn bereid mee te werken en dat is naast de verantwoording in het gezin en de kerk niet altijd eenvoudig. Ik hoop dat het nieuwe vergaderschema stimulerend zal werken op dit soort initiatieven.”

Het adres van br. en zr. Bos is:

49e laan 3

7876 GH Valthermond

telefoon: 05996 - 2027

zijn onderdelen. Een stad van Zion is het totaal van de rein van harten. De praktische vraag die iedere heilige der laatste dagen moet beantwoorden is niet „Zijn wij een volk Gode ten eigendom?” maar „Ben ik een persoon Gode ten eigendom?” De geïnspireerde vertaling van Matteüs 5:13 en 14 luidt: „*Ik draag u op het zout aarde te zijn*” en „*Ik draag u op het licht der wereld te zijn.*” (Cursivering toegevoegd.) Christus zei niet tegen zijn discipelen dat zij het zout en het licht waren; Hij droeg ze op het te worden. Abrahams verbonds nageslacht werd geroepen om de heilanden der mensen te zijn. Zij werden gekozen om de boodschap der zaligmaking aan alle volkeren te brengen.

Het is een voorrecht om lid te zijn van de ware kerk, om door profeten van God te worden geleid, om de beginselen van leven en zaligheid te worden onderwezen, om de zegening en het priesterschap te ontvangen, en de onbeschrijfelijke gave van de heilige Geest te genieten. Er is veel gegeven; veel zal worden geveerd. De middelen waardoor het hedendaagse Israël inderdaad een volk Gode ten eigendom, een heilige natie kan worden, zijn gegeven. Noch de Heer noch zijn ware discipelen zullen in gebreke blijven.

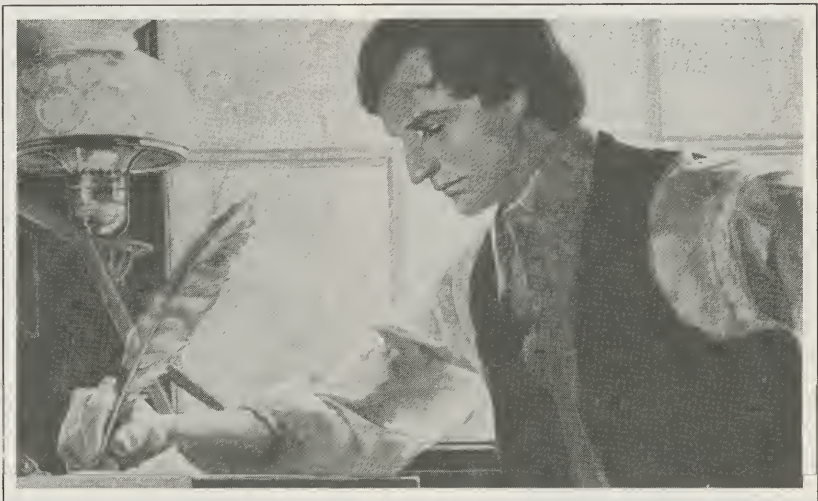
Wanneer die vreugdevolle dag aanbreekt, zal Jehova eindelijk zijn eigen volk hebben. Want, evenals Henochs „Stad der Heiligheid,” zal Israël opgaan tot de heuvel van de Heer en de letterlijke aanwezigheid van de Heer Jezus Christus genieten. De heiligen zullen zijn eigen bezit zijn. Dan zal Israël niet langer af moeten hangen van de profeten voor hun kennis van de Heer. Want Hij zal de naties richten en zijn volk reinigen:

„Totdat allen, die overblijven
zelfs van de laagsten tot de
hoogsten,
mij zullen kennen,
en vervuld zullen zijn met de kennis
des Heren,
en oog in oog zien,
en hun stem verheffen,
en met verenigde stemmen dit nieuwe
lied zullen zingen:
De Here heeft Zion wedergebracht;
De Here heeft Zijn volk Israël,
verlost,
Volgens de keuze der genade,
Hetgeen werd teweeggebracht door
het geloof
En het verbond hunner vadersen.”
(LV 84:88,89.) □

De Bijbel heeft niet alleen de stoot gegeven tot het eerste visioen, maar heeft andere Schriften verduidelijkt, verdere openbaring voortgebracht, en geholpen bij het herstellen van belangrijke leerstellingen van het evangelie.

DE BIJBEL EN ZIJN ROL BIJ DE HERSTELLING

Door Robert J. Matthews

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is altijd een kerk geweest die in de Bijbel geloofde als zijnde het woord van God zoals dat aan de profeten vanouds was gegeven. De profet Joseph Smith stelde dat men „Gods eigen handschrift (kan) zien in het Heilige Boek. En hij die het meeste leest, zal er het meeste van houden, en hij, die er mede bekend is, zal die hand steeds weer terugvinden, waar die te vinden is.” (*Leringen van de profet Joseph Smith*, blz. 59.)

Natuurlijk stelde Joseph Smith ook dat de Bijbel niet in zijn oorspronkelijke zuiverheid bewaard was gebleven: „Wij geloven dat de Bijbel het woord van God is, voorzover de vertaling juist is” (achtste Artikel des Geloofs). Onder het woord *vertaling*, zoals dat hier wordt gebruikt, moet ook het begrip *overbrenging* worden begrepen. Dat wil zeggen, dat er niet alleen fouten zijn geslopen in de vertaling van de ene taal in de andere, maar ook in de overbrenging van de tekst van het ene manuscript naar het andere, zelfs in dezelfde taal. De Bijbel heeft schijnbaar het meest geleden aan weglatingen. Deze Schriftuur is niet bijzonder onjuist, maar vele belangrijke zaken ontbreken, waardoor sommige delen niet duidelijk zijn.

Joseph Smith legde dit verder uit toen hij zei: „Ik geloof in de Bijbel, zoals die door de oorspronkelijke schrijvers werd gegeven. Maar door onwetende vertalers, achteloze overschrijvers en samenspannende en verdorven geestelijken zijn vele fouten gemaakt.” (*Leringen*, blz. 347.)

Het Boek van Mormon identificeert de Bijbel als de kroniek van de joden en stelt het volgende over de Bijbel: hij is door geïnspireerde profeten geschreven; oorspronkelijk was hij gemakkelijk te begrijpen; door de eeuwen heen zijn vele duidelijke en waardevolle dingen eruit

verloren gegaan. Het Boek van Mormon bevat ook de profetie dat de verloren onderdelen van de Bijbel zouden worden teruggegeven. En inderdaad zijn vele van de „duidelijke en waardevolle dingen” weer bekendgemaakt door middel van hemelse openbaringen aan Joseph Smith; door het te voorschijn komen van het Boek van Mormon, de Leer en Verbonden en de Parel van Grote Waarde; en door Joseph Smiths vertaling van de Bijbel.

Het is duidelijk dat de herstelling veel heeft gedaan om de Bijbel begrijpelijk en compleet te maken, maar het omgekeerde is ook waar. De Bijbel heeft een unieke en onmisbare rol gespeeld bij de herstelling. Dit is bijzonder duidelijk bij de herstelling van vele fundamentele leerstellingen van het evangelie.

De Bijbel en het eerste visioen

Het verhaal van de herstelling begint met een belangrijke verwijzing naar de Bijbel:

„Op zekere dag (las ik) uit de Zendbrief van Jakobus hoofdstuk 1 vers 5, dat luidt: *En indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt; en zij zal hem gegeven worden.*

Nog nooit had een tekst uit de Schriften een mensenhart sterker getroffen, dan deze, toen, het mijne. Hij leek wel met grote kracht in iedere vezel van mijn hart door te dringen. Ik dacht telkens en telkens weer over deze tekst na . . . en kwam tenslotte tot het besluit om het aan God te vragen.” (Joseph Smith 2, blz. 11-13.)

In antwoord op zijn gebed, beleefde Joseph een van de grootste geestelijke manifestaties aller tijden, waarin hij zowel de Vader als de Zoon aanschouwde en met Hen sprak. Het eerste visioen leerde

Joseph onder andere dat er een God is die gebeden hoort en verhoort, dat de Vader en de Zoon afzonderlijke wezens zijn, en dat zij de gedaante van een mens hebben. Hij vernam ook dat de ware kerk van Jezus Christus op dat moment niet op aarde was. Al deze fundamentele beginselen van het herstelde evangelie zijn historisch en theologisch verbonden met de Bijbel door middel van Jakobus 1:5 en het eerste visioen.

De Bijbel en de engel Moroni

Ongeveer drie jaar na het eerste visioen ontving de profeet verschillende bezoeken van de engel Moroni. Hoewel het voornaamste thema van Moroni's boodschap aan Joseph Smith het verschijnen van het Boek van Mormon schijnt te zijn, haalde de engel ook talrijke passages uit de Bijbel aan en legde deze uit. Het doel hiervan schijnt in de eerste plaats te zijn geweest het oriënteren van de jonge profeet ten aanzien van het plan van de Heer voor de laatste dagen.

Een aantal van de door Moroni aangehaalde passages werden door de profeet geïdentificeerd als gedeelten uit het derde en vierde hoofdstuk van Maleachi, het elfde hoofdstuk van Jesaja, het derde hoofdstuk van Handelingen en het tweede hoofdstuk van Joël. Joseph Smith zei echter ook dat Moroni nog vele andere passages had aangehaald en uitgelegd. (Zie Joseph Smith 2:36-41.) Alhoewel deze „andere schriftplaatsen” in het verslag van de profeet niet worden geïdentificeerd, vormen zij het onderwerp van een serie brieven geschreven door Oliver Cowdery en uitgegeven in de *Latter-day Saints Messenger and Advocate* in de maanden februari en april van het jaar 1835. In deze brieven verklaart broeder Cowdery dat een belangrijk

Adam

Set

doel van de instructie van de engel Moroni was de jonge profeet op de hoogte te stellen van Gods werk op aarde in de laatste dagen en van de omvang van zijn roeping ter voorbereiding op het werk. Gedeelten uit het Oude Testament speelden een belangrijke rol bij Moroni's instructie. Oliver Cowdery citeerde Psalmen 100,107 en 104, Jesaja 1 en 2; en Jeremia 31 als zijnde onder de passages die Moroni had aangehaald en uitgelegd aan Joseph Smith (zie *Latter-day Saints Messenger and Advocate*, deel 1, nummer 7, april 1835, blz. 109-112.) In zijn verhaal verklaarde Joseph Smith dat Moroni sommige passages anders had geciteerd dan in de King James versie voorkomen. (Zie Joseph Smith 2:36-39.) Aldus werd Joseph Smiths begrip van de Bijbel ten zeerste vergroot door het eerste visioen en de instructie van Moroni - hij wist dat deze door God was geïnspireerd, maar ook dat bepaalde gedeelten anders moesten worden weergegeven ten einde de oorspronkelijke betekenis over te brengen.

De Bijbel en de vertaling van het Boek van Mormon

Bij de taak van het vertalen van het Boek van Mormon, ervoer de profeet hoe moeilijk het is om een passage uit de ene

taal nauwkeurig weer te geven in een andere taal. Het was alleen door de invloed van de Geest en „door de gave en de macht Gods” dat er een goede vertaling tot stand kon worden gebracht - en dan nog werd er aanzienlijke inspanning en nadenken gevergd van de vertaler.

Deze moeilijkheid - het uitdrukken van de ware bedoeling van Christus' Schriftuur - verklaart misschien, tenminste ten dele, het veelvuldige gebruik van de taalstijl uit de King James versie in de vertaling van het Boek van Mormon.

De Bijbel was niet de bron van de gegevens in het Boek van Mormon, maar blijkbaar werd de letterkundige stijl van de Bijbel benut als een *voertuig* om veel van de begrippen van het Boek van Mormon over te brengen. De honderden verzen in het Boek van Mormon die qua taal en stijl gelijken op die van de King James versie vormen een illustratie van de invloed van de Bijbel in deze fase van de herstelling.

De Bijbel en de Leer en Verbonden

Het woord *Bijbel* komt slechts een keer voor in de Leer en Verbonden (42-12); er zijn echter vele zinspelingen op de Bijbel en veel van de inhoud van de Leer en Verbonden is nauw verbonden met de Bijbel.

De Leer en Verbonden bevat instructies met betrekking tot Joseph Smiths vertaling van de Bijbel - bijvoorbeeld wanneer hij moest beginnen en ophouden, wie zijn secretaris moest zijn, en hoe er moest worden gedrukt. Het boek bevat tevens openbaringen die niet bedoeld waren als onderdeel van de bijbeltekst, maar die zich ontwikkelden uit de ervaring met het vertalen, zoals de afdelingen 76, 77, 86, 91 en waarschijnlijk 132.

Vele verzen in de Leer en Verbonden zijn voor een lezer onbegrijpelijk tenzij hij weet dat het onderwerp de vertaling van

de Bijbel betreft. Evenals een aantal van de vroege afdelingen van de Leer en Verbonden draaien om de vertaling van het Boek van Mormon (de afdelingen 3, 5, 8-10 en 17), draaien een aantal van de latere afdelingen om de vertaling en voorgenomen druk van de Bijbel - delen van de afdelingen 35, 37, 41, 42, 45, 47, 73, 74, 93, 94, 104, 124, en de afdelingen 76, 77, 87 en 91 in hun geheel.

Ook de bijbelse wijze van uitdrukking wordt dikwijls gevonden in de Leer en Verbonden: afdeling 133, bijvoorbeeld, is qua inhoud en taal gelijkvormig aan Jesaja 63 en 64. Men kan niet vertrouwd zijn met de Leer en Verbonden en de Bijbel zonder zich bewust te zijn van het feit dat de boeken elkaar ondersteunen en op belangrijke punten met elkaar verbonden zijn door de behandelde stof en de bewoording. De openbaringen vervat in de Leer en Verbonden vormen zelfs een sterk getuigenis van de waarheid en waarde van de Bijbel.

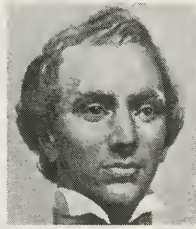
De Bijbel en de Parel van Grote Waarde

Twee belangrijke delen van de Parel van Grote Waarde - het boek van Mozes en het vierentwintigste hoofdstuk van Matteüs - zijn in feite fragmenten uit Joseph Smiths vertaling van de Bijbel (die hieronder wordt besproken). Aldus zijn ook vrij grote delen van dit standaardwerk nauw verwant met de Bijbel.

De nieuwe vertaling en leerstellige ontwikkeling

Aan het begin van zijn bediening werd de profeet door de Heer opgedragen te zorgen voor een revisie, of zoals hij het noemde, een „vertaling” van de Bijbel. Dit zou geen vertaling zijn in de gebruikelijke zin van het woord, met een toepassen van de kennis van bijbelse talen, het gebruik van oude manuscripten en de gebruikelijke werkwijze en uitrusting

Joseph Smiths bekendheid met persoonlijkheden uit het Nieuwe Testament

Het verhaal van de herstelling van het evangelie is inderdaad een van de meest stimulerende aller tijden. Vele persoonlijkheden van de andere kant van de sluier bezochten Joseph Smith naarmate de herstelling van het evangelie vorderde - waaronder personen van wie het sterfelijk leven in het Oude Testament wordt besproken, volgens president John Taylor, „Abraham, Isaak, Jakob, Noach, Adam, Set, Henoch, en Jezus en de Vader, en de apostelen die op dit continent hadden geleefd, naast de apostelen die op het Aziatische continent hadden geleefd. Hij scheen even bekend te zijn met deze mensen als wij dat zijn met elkaar.” (*Journal of Discourses*, deel 21, blz. 94.) In de Leer en Verbonden wordt ook gesproken over bezoeken van Mozes, Elias, Elia, en „van verschillende engelen van Michael of Adam af tot op de huidige tijd. . .” (LV 128:21.)

van de geleerde, maar eerder een vertaling waarin Joseph Smith de ware betekenis van de Bijbel zou onderscheiden door middel van openbaring. Deze is nu bekend als de „Joseph Smith Translation” - ofwel JST.

Een belangrijk doel van een nieuwe vertaling schijnt het geestelijke begrip te zijn geweest dat als gevolg van zijn inspanning tot de profeet kwam. Het proces bracht hem tot een nieuwe kennis op het gebied van de leerstellingen en beginselen. Wellicht is dit een van de belangrijkste aspecten van Joseph Smiths werk met de Bijbel hetgeen ook overeen schijnt te stemmen met het doel dat de Heer voor de vertaling geeft in LV 45:60-62:

„En nu, ziet, Ik zeg u: Het is u niet gegeven meer aangaande dit hoofdstuk te weten, *totdat het Nieuwe Testament is vertaald, en hierin zullen al deze dingen worden bekendgemaakt;*

Daarom sta Ik u toe het nu te vertalen, *opdat gij op de komende dingen voorbereid moogt zijn.*

Want voorwaar zeg Ik u, dat grote dingen u wachten.” (Cursivering toegevoegd.)

Uit deze passage blijkt dat de vertaling van de profeet niet zou worden beperkt tot een correctie van bepaalde passages op grond van openbaring en kennis die hij reeds had ontvangen, maar het middel zou zijn waardoor hij nieuwe openbaring zou ontvangen aangaande zaken die hem nog niet bekend waren. Duidelijke en waardevolle dingen zouden worden hersteld. Deze opvatting verleent het werk van de profeet met de Bijbel een gewicht en een waardigheid die dikwijls over 't hoofd wordt gezien en vormt een onafscheidelijke band tussen de vertaling van de Bijbel en de herstelling van de evangelieler in deze bedeling. De volgende onderwerpen zijn fundamentele punten van het herstelde evangelie die

aan de profeet werden geopenbaard terwijl hij bezig was met het vertalen van de Bijbel.

De visioenen van Mozes: De juiste datum waarop de profeet met zijn vertaling van de Bijbel begon is niet bekend, maar deze houdt duidelijk verband met de openbaring betreffende de „Visioenen van Mozes,” die nu als Mozes 1 in de Parel van Grote Waarde staan. Het belang van de leerstellige, filosofische en geschiedkundige inhoud van dit hoofdstuk is degenen die het evangelie bestuderen welbekend, daar deze aanzienlijke inlichtingen verschaft over Mozes, satan, de godheid en het doel van Gods scheppingen. Deze openbaring bereikt een verheven filosofische toon wanneer Mozes, overstelpt door de scheppingen van de Heer, de vraag stelt: „Zeg mij, bid ik U, waarom deze dingen aldus zijn, en waardoor Gij ze hebt gemaakt?” De Heer zet vervolgens de zending uiteen van de Eniggeborene en van de eerste man, Adam, en wijst erop dat het werk en de heerlijkheid van de Heer is „de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de mens tot stand te brengen.” (Mozes 1:30-39.)

Dit beantwoordt het *waarom*. De eerste hoofdstukken van Genesis vertellen ons *hoe*. Deze openbaring is een inleiding tot Genesis en zonder deze verliest Genesis een gedeelte van zijn perspectief.

Adam: Adam neemt een bijzondere plaats in in de theologie van de heiligen der laatste dagen en veel van de bijzonderheden over Adam, zijn naaste familie en zijn kennismaking met het evangelie wordt gevonden in Joseph Smiths vertaling van Genesis. Deze wordt nu gevonden als Mozes 3-7 in de Parel van Grote Waarde en als Genesis 2-7 in de JST. Adams getrouwheid bij het brengen van offeranden, zijn ijver bij het onderwijzen van zijn kinderen, zijn zuivere taal, zijn doop en andere belangrijke leerstellige

en geschiedkundige zaken worden bekendgemaakt in Joseph Smiths vertaling van de Bijbel.

Kaïn en satan: Er werden de profeet niet alleen grote dingen geopenbaard over God en over de rechtvaardige patriarchen vanouds, maar de vertaling van de Bijbel vertelt ook veel over de opstand van Kaïn en zijn geheime verbonden met satan en vele van de kinderen van Adam. Vertel dat onze huidige kennis van Kaïn tot ons is gekomen door de vertaling van de profeet van de eerste hoofdstukken van Genesis zoals nu gevonden wordt in Mozes 5 en JST Genesis 4.

Zion en Henoeh: De opvatting van Zion als zowel een stad uit oude tijden gebouwd door de patriarch Henoeh als een belangrijk onderdeel van het werk des Heren dat in deze bedeling nog moet worden verwezenlijkt, is overheersend in de theologie van de kerk. Veel van hetgeen ons bekend is met betrekking tot Henoeh en zijn stad is tot ons gekomen door middel van de aan Joseph Smith gegeven openbaringen terwijl hij bezig was met het vertalen van de eerste hoofdstukken van Genesis in november en december 1830. Deze verschijnen nu als Mozes 6 en 7 en JST Genesis 6 en 7. Deze kennisgeving over Henoeh en zijn stad, die eind 1830 werd ontvangen, vormt een algemene achtergrond voor de meer gedetailleerde instructie over Zion die volgt in de Leer en Verbonden en gegeven werd tussen februari en augustus 1831. (Zie LV 42-59.)

De verantwoordelijke leeftijd van kinderen: Een van de meest fundamentele en meest bekende leerstellingen in de kerk in deze tijd is dat kleine kinderen pas bij het bereiken van hun achtste jaar verantwoordelijk beginnen te zijn jegens God. Het Boek van Mormon is heel duidelijk in het vermelden dat kleine kinderen onschuldig zijn voor de Heer, maar het geeft niet aan op welke leeftijd zij verant-

woordelijk worden. De leeftijd van acht jaar voor de aanvang van verantwoordelijkheid wordt genoemd in LV 68:25 en 27 (uit de openbaring gedateerd november 1831) en is de passage waar gewoonlijk naar verwezen wordt voor inlichtingen over dit onderwerp.

Joseph Smiths vertaling van de Bijbel geeft echter in Genesis 17:11 (gedateerd tussen februari 1831 en 5 april 1831) ook aan dat het tijdstip van verantwoordelijkheid de leeftijd van acht jaar is. De Heer is hier bezig Abraham te instrueren en de passage luidt als volgt:

Vertaling van het Nederlandsch Bijbelgenootschap Genesis 17:7: Ik zal mijn verbond oprichten tussen Mij en u en uw nageslacht in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u en uw nageslacht tot een God te zijn.

Vertaling van Joseph Smith

Genesis 17:7. Ik zal een verbond van besnijdenis met u oprichten en dit zal mijn verbond zijn tussen Mij en u, en uw nageslacht in hun geslachten; *dat gij voor eeuwig moge weten dat kinderen niet verantwoordelijk zijn jegens Mij tot zij acht jaar oud zijn.* (Cursivering toegevoegd.)

Het verband tussen besnijdenis en doop wordt niet uitgelegd, maar de vertaling

Noach

van de profeet stelt heel duidelijk welke de leeftijd van verantwoordelijkheid is. Van bijzonder belang is dat de datum op de manuscripten van de profeet van deze passage in de Bijbel aantoonde dat de opvatting van verantwoordelijkheid op achtjarige leeftijd de profeet in ieder geval reeds bekend was op 5 april 1831, zo niet eerder, ofwel tenminste vijf maanden voordat dit vermeld wordt in de openbaring die nu bekend staat als LV 68. Deze zeer belangrijke leerstelling van het evangelie werd de profeet dus kennelijk voor het eerst bekendgemaakt terwijl hij bezig was met het vertalen van het zeventiende hoofdstuk van Genesis, hetgeen nog een voorbeeld is van de belangrijke rol van de Bijbel bij de herstelling van het evangelie in deze bedeling.

De drie graden van heerlijkheid: Nog een bekende openbaring die aan de profeet Joseph Smith werd gegeven beschrijft de verschillende toestanden van de mensen na de lichamelijke opstanding uit de dood, en wordt dikwijls het visioen van de drie graden van heerlijkheid genoemd, hoewel het ook een toestand zonder heerlijkheid omvat. Het opgetekende verslag van dit visioen wordt heden ten dage geïdentificeerd als LV 76 en vermeldt een prachtige geestelijke manifestatie die Joseph Smith en Oliver Cowdery werd gegeven terwijl zij bezig waren met het vertalen van de Bijbel. De broeders waren met het werk gevorderd tot het vijfde hoofdstuk van Johannes, op welk punt hen het hemelse visioen werd gegeven. Hun verslag van de gebeurtenis, zoals gegeven in LV 76:15-19, luidt als volgt:

„Want terwijl wij het vertaalwerk richtten, dat de Here ons had opgedragen, kwamen wij aan het negen en twintigste vers van het vijfde hoofdstuk van Johannes, dat ons als volgt werd gegeven:

Sprekende van de opstanding der doden,

Abraham

Henoch

aangaande hen, die de stem van de Zoon des Mensen zullen horen, en zullen voortkomen —

Zij, die het goede hebben gedaan, in de opstanding der rechtvaardigen, en zij, die het kwade hebben gedaan, in de opstanding der onrechtvaardigen —

Dit nu wekte onze verwondering op, want het werd ons door de Geest gegeven.

En terwijl wij over deze dingen peinsden, raakte de Here de ogen van ons verstand aan, en ze werden geopend, en de heerlijkheid des Heren omstraalde ons.”

De openbaring die daarop volgde is een van de meest besproken onderwerpen door de leden van de kerk en vormt een van de grote visioenen van deze bedeling. In de literatuur van de kerk wordt het zelfs dikwijls aangeduid als „het visioen.” De profeet noemde het „een afschrift van de verslagen der eeuwige wereld.” (*Leringen*, blz. 12.) Het is opmerkenwaardig dat de achtergrond van deze openbaring Joseph Smiths vertaling van de Bijbel was.

De celestiale orde van het huwelijk: Nog een veelbetekend punt van het herstellende evangelie dat regelrecht verband schijnt te houden met de Bijbel, is de leerstelling van het celestiale huwelijk. Het is een goedgestaafd feit dat dit onderwerp de profeet Joseph bekend was enkele jaren voordat het op schrift werd

gesteld in de vorm die nu bekendstaat als LV 132. Verschillende van de eerste leden van de kerk hebben getuigd dat zij reeds in 1831 of 1832 de profeet over dit onderwerp hoorden spreken. Daar dit dezelfde periode is waarin de profeet bezig was met het vertalen van Genesis, en daar de eerste verzen van de openbaring over het huwelijk spreken over de vraag die de profeet de Heer had gesteld over Abraham, Isaak en Jakob, lijkt het aannemelijk dat de openbaring over het celestiale huwelijk verband hield met Joseph Smiths vertaling van de Bijbel.

Joseph Smith zei over de Bijbel dat men „Gods eigen handschrift (kan) zien in het Heilige Boek. En hij die het meeste leest, zal er het meeste van houden, en hij, die ermede bekend is, zal die hand steeds weer terugvinden, waar die te vinden is.”

Aldus zien wij dat verschillende belangrijke leerstellingen die in deze bedeling werden geopenbaard onafscheidelijk verbonden zijn met Joseph Smiths vertaling van de Bijbel. Weinig onderwerpen zijn in het evangelie meer prominent dan de leeftijd van verantwoordelijkheid, het bouwen van Zion, Adams rol in het evangelieplan, de graden van heerlijkheid en de leerstelling van het celestiale huwelijk.

Het is waarschijnlijk dat ook andere belangrijke punten aan de profeet werden geopenbaard in verband met zijn werk van het vertalen van de Bijbel. Er is enig bewijs dat veel van hetgeen de profeet wist over de patriarchen, raden en kerkelijke organisaties vanouds en andere on-

derwerpen in verband met dit werk, aan hem werd geopenbaard.

Het werkelijke *produkt* van Joseph Smiths werk met de Bijbel is dus niet slechts het manuscript dat de JST vormt, maar ook de vele openbaringen en geestelijke ervaringen die de profeet ontving ten gevolge van deze arbeid. Zowel het manuscript van de JST als de bijkomende openbaringen zijn belangrijk, maar van deze beide schijnt het grote aantal leerstellige openbaringen het meest belangrijk te zijn. Deze hebben onze kennis en ons begrip vergroot aangaande onder andere het priesterschap, de opstanding, het voorsterfelijk bestaan en de bedieningen van Jezus, Adam, Henoeh, Melchizedek, Abraham, Paulus, Petrus en Johannes de Doper. Men kan nauwelijks een helder beeld hebben van het verslag in de Bijbel zonder deze openbaringen.

De Bijbel heeft, zonder enige twijfel, een absoluut noodzakelijke rol gespeeld bij de herstelling van het evangelie. □

Robert J. Matthews, professor in de oude Schriftuur aan de Brigham Young Universiteit, is lid van het kerkelijk correlatiecomité.

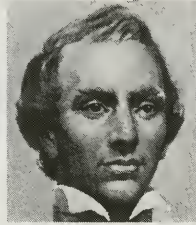
Elia

Mozes

De vertaling van Joseph Smith (JST)

In juni 1830 begon de profeet Joseph Smith aan een herziening of vertaling van de King James-versie van de Bijbel. Dit werk was hem door de Heer opgedragen en hij beschouwde het „als een onderdeel van zijn roeping” als profeet. Hoewel het werk tegen juli 1833 grotendeels af was, ging hij bij het persklaar maken van het manuscript door met het aanbrengen van wijzigingen. Dit bleef hij doen tot aan zijn dood in 1844. Het is dus mogelijk dat er nog meer wijzigingen zouden zijn aangebracht als hij in leven was gebleven om het gehele werk uit te geven. Enkele delen van deze vertaling werden tijdens zijn leven nog uitgegeven.

Het vertaalproces was een leerzame ervaring voor de profeet en verscheidene afdelingen van de Leer en Verbonden (alsmede andere openbaringen die geen deel uitmaken van dit boekwerk) werden als gevolg van dit werk ontvangen (zoals LV 76, 77 en 91). Er werden ook bepaalde instructies met betrekking tot het vertaalwerk gegeven in LV 37:1; 45:60,61; 76:15-18; 90:13; 94:10; 104:58 en 124:89. Het Boek van Mozes en het vierentwintigste hoofdstuk van Matteüs (Joseph Smith 1) uit de Parel van Grote Waarde zijn letterlijke passages uit de JST. Vele aanhalingen uit de JST zijn ook gegeven als voetnoten in de King James-versie die het woordenboek vergezelt dat aanleiding gaf tot dit artikel. Tot op zekere hoogte helpt de JST bij het herstellen van de duidelijke en waardevolle dingen die uit de Bijbel verloren zijn gegaan (zie 1 Nephi 13 en 14).

Hoewel het niet de officiële Bijbel is van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, biedt de JST veel belangwekkende inzichten en vormt niet alleen een hulpmiddel van onschatbare waarde bij het vertolken en begrijpen van de Bijbel, maar is tevens een uiterst vruchtbare bron van nuttige inlichtingen voor degenen die de Schriften bestudeert en een getuigenis van de goddelijke roeping en bediening van de profeet Joseph Smith. □

Het onveranderlijke evangelie van twee Testamenten

Door Ellis T. Rasmussen

Sommige mensen geloven dat het Oude Testament een aantal nogal primitieve theologische denkbeelden en ethische begrippen onderwijst en ten toon spreidt. Dit komt degenen die geloven dat de godsdiensten slechts maatschappelijke instellingen zijn die door de eeuwen heen geleidelijk zijn ontstaan, misschien logisch voor. Maar voor hen die godsdienst beschouwen als geopenbaarde theologie en een goddelijk stelsel van ethische begrippen, is een dergelijk oordeel over het Oude Testament logisch noch aanvaardbaar.

Er komen inderdaad „slechte voorbeelden” voor onder de figuren van het Oude Testament en zij worden daar gevonden eenvoudig omdat er altijd zowel slechte als goede mensen en gebruiken zijn geweest. De schrijvers van de bijbelse kronieken zijn zeker zeer openhartig geweest over de mensen en hun handelingen, goed en slecht. Aan de ene kant zijn deze verhalen ontmoedigend, maar aan de andere kant verhogen zij de geloofwaardigheid van de Bijbel. De schrijvers gaven getrouw zowel de ondeugden als de deugden weer van helden en schurken, onderdanen en koningen, profeten en priesters.

In sommige gevallen waarbij boze daden werden verricht wezen de schrijvers met-

een op de kwalijke gevolgen van het niet volgen van het voorbeeld van de Heer. In andere gevallen werden de gevolgen en reacties pas maanden of zelfs jaren later opgetekend, naarmate deze aan den dag kwamen. Vanzelfsprekend ontdekken zij die slechts hier en daar wat lezen niet altijd dergelijke verhalen van de uitgestelde gevolgen. Zelfs onderzoekers blijven soms in gebreke bij het verder kijken om na te gaan of het eind van het verhaal later wordt verteld, ten gevolge waarvan zij misschien tot een verkeerd inzicht zullen komen.

Het verhaal van het gewelddadige optreden van Levi en Simeon, zoals dat wordt verteld in Genesis 34:25-31, is een geval waarbij de reacties van verantwoordelijke mensen pas later volledig bekend worden gemaakt. Sommige van Jakobs gevoelens over hun handelingen en enige aanwijzingen omtrent de eeuwige gevol-

gen ervan worden de lezer vele hoofdstukken later gegeven in Genesis 49:5-7. Er zijn natuurlijk ook gevallen waarbij de schrijvers van de verhalen helemaal niet terugkeerden om te vertellen van de resultaten of gevolgen van gewelddadige of onzedelijke handelingen. Helaas hebben sommige lezers verondersteld dat hun zwijgen op dit punt op gedogen wijst. Dit is een verkeerde veronderstelling. Er is geen enkele reden om te denken dat onzedelijkheid van wie dan ook ooit werd goedgekeurd of getolereerd door de profeten van de Heer. Wetten tegen een dergelijk kwaad bestonden al vóór de tien geboden, worden daarin nogeens onderstreept, worden door Jezus Christus opnieuw benadrukt, en worden herhaald in de hedendaagse profetie.

Het is evenzeer onaanvaardbaar om te veronderstellen dat omdat iemand een koning of een priester was, hij de wet kon tarten. Verhalen van gebeurtenissen in het leven van Mozes, David en vele van de koningen en priesters in het latere Israël spreken dit tegen. Het is zelfs nog ernstiger wanneer leiders zondigen; zoals Natan tegen David zei, „... door deze daad (hebt gij) de vijanden des Heren zeer . . . doen lasteren . . .” (2 Samuël 12:14.) Met andere woorden, anderen kijken cynisch naar en spreken spottend over een instelling die goedheid voorwendt wanneer de leiders ervan een voorbeeld zijn van het kwaad.

Toegegeven dat een aantal prominente figuren uit het Oude Testament overtreders waren, waaronder de dochters van Lot, Juda, Ruben, Simeon, Levi, Simson, Ahaz, Uzzia en anderen. De persoonlijke gevolgen met betrekking tot slechts enkelen van hen worden ons bekendgemaakt, maar die kennis is gewoonlijk ontnuchterend. Er is alle reden om te geloven dat dit bij alle gevallen zo zou zijn als de bijzonderheden ons be-

kend waren. Er is tenslotte „geen wet . . . onherroepelijk in de hemel vastgelegd” die betrekking heeft op al dit soort zaken. (Zie LV 130:20.)

Aan de positieve kant worden er grootse beginselen onderwezen in het Oude Testament. Tijdens zijn aardse zending werden zij door Christus gebruikt, aangehaald en aanbevolen om door anderen in praktijk te worden gebracht.

Denk bijvoorbeeld aan die keer dat Hij net een aantal Sadduceeën had berispt omdat zij de Schriften niet kenden. (Zie Marcus 12:24.)

Toen kwam er nog iemand naar voren om Hem een vraag te stellen, zogenaamd om erachter te komen hoe Christus de waarde bepaalde van de leringen

in de wet van Mozes, die vroeg, „welk gebod is de eerste van alle?

Jezus antwoordde: Het eerste is: Hoor, Israël, onze God, de Here is één,

En gij zult de Here, uw God, liefhebben uit geheel uw hart en uit geheel uw ziel en uit geheel uw verstand en uit geheel uw kracht.

Het tweede is dit: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Een ander gebod, groter dan deze, bestaat niet.

En de schriftgeleerde zeide tot Hem: Inderdaad, Meester, naar waarheid hebt Gij gezegd, dat Hij één is en dat er geen ander is dan Hij.

En Hem lief te hebben uit geheel het hart en uit geheel het verstand en uit geheel de kracht, en de naaste lief te hebben als zichzelf, is meer dan alle brandoffers en slachtoffers.” (Marcus 12:28-33.)

Die grote beginselen van liefde werden gevonden in het Oude Testament. Zij worden in onze versies, in Deuteronomium 6:4 en 5 en Leviticus 19:18 nog steeds gevonden. Zie voor verdere uitspraken van deze beginselen Deuteronomium 10:12 en 30:6, en Leviticus 19:34. Paulus legde ook aan zijn Romeinse broeders uit dat één beginsel alle andere omvatte:

„Zijt niemand iets schuldig dan elkander lief te hebben; want wie de ander liefheeft, heeft de wet vervuld.

Want de geboden: gij zult niet echtbreken, gij zult niet doodslaan, gij zult niet stelen, gij zult niet begeren en welk ander gebod er ook zij, worden samengevat in dit woord: gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.

De liefde doet de naaste geen kwaad; daarom is de liefde de vervulling der wet.” (Romeinen 13:8-10.)

Tegen zijn bekeerlingen te Galatië herhaalde Paulus hetgeen Jezus had gezegd: „. . . dient elkander door de liefde. Want de gehele wet is in één woord vervuld, in dit: gij zult uw naaste liefhebben als

uzelf.” (Galaten 5:13,14.) Jakobus noemde dit beginsel uit het Oude Testament „de koninklijke wet.” (Jakobus 2:8.)

In deze tijden zijn er echter veel mensen die deze geboden beschouwen als leringen uit het Nieuwe Testament. Zij zijn inderdaad door Jezus Christus in 't leven geroepen. Maar veel eerder dan in de tijd van het Nieuwe Testament, zoals wij zullen zien.

Aan de andere kant krijgt het Oude Testament weleens de eer - of de schuld - die het niet verdient. Lezers komen de uitspraak van Jezus tegen, „Gij hebt gehoord dat er gezegd is: Gij zult uw naaste liefhebben en uw vijand zult gij haten. Maar Ik zeg u: Hebt uw vijanden lief. . .” (Matteüs 5:43,44.) Door sommigen wordt verondersteld dat „uw vijand zult gij haten” een aanhaling is uit het Oude Testament. Dat is het echter niet; het is eenvoudig een van die „mondlinge tradities” die Jezus van tijd tot tijd aan de kaak stelde.

Trouwens, in de openbaringen van de Heer aan Mozes vindt men vermaningen met betrekking tot het goed doen aan en ten behoeve van zijn vijand:

„Wanneer gij een verdwaald rund of ezel van uw vijand aantreft, zult gij ze hem zeker terugbrengen. Wanneer gij de ezel van uw vijand onder zijn last ziet bezwijken, zult gij dit niet onverschillig aan hem overlaten. Gij zult hem zeker helpen met afladen.” (Exodus 23:4,5.)

Aangezien Jezus zelf zei, „Ik ben het, Die de wet gaf” (3 Nephi 15:5), is het niet verwonderlijk dat er leringen van het evangelie in het Oude Testament staan. Bovendien zijn er goede voorbeelden te vinden in het leven van veel van de figuren uit het Oude Testament, zoals Isaak, Jozef, Jetro, Jozua, Debora, Rut, Boaz, Hanna, Samuël, Jonatan en Natan.

Tenslotte was de Heer van het Nieuwe Testament de Here (geschreven met

hoofdletters) van het Oude Testament, zoals de Schriften betuigen:

„Ik, Ik ben de *Here*, en buiten Mij is er geen Verlosser.

Ik de *Here*, uw Heilige, de Schepper van Israël, uw Koning.

Ik, Ik ben het, die uw overtredingen uitdelg om Mijnentwil en Ik gedenk uw zonden niet.” (Jesaja 43:11,15,25.)

„En Ik zal uw verdrukkers hun eigen vlees doen eten, en van hun eigen bloed zullen zij dronken worden als van jonge wijn; en al het levende zal weten, dat Ik, de *Here*, uw Redder ben, en uw Verlosser, de Machtige Jakobs.” (Jesaja 49:26.)

Niet alleen zijn de titels *Verlosser*, *Redder*, *Koning* en *Schepper* veelbetekenend in dergelijke openbaringen, maar de plaatsvervangende titel *Here* is eveneens betekenisvol. Sommige lezers van het Oude Testament zijn daarvan op de hoogte, maar velen zijn dat niet. Wanneer *Here* in het Oude Testament met hoofdletters wordt geschreven, dan is dat de vervanging voor de goddelijke naam Jehova. De Israëlieten gebruikten weleens vervangende namen ten einde het uitspreken van de heilige naam *Jehova* te voorkomen. Een algemeen gebruikte vervangnaam is *Adonai*, wat „mijn Heer” betekent. Een andere was *Ha-Shem*, wat „De Naam” betekent. En er zijn vele andere namen die in het Oude Testament worden gebruikt om de Heiland aan te duiden. Een interessante naam was *Ha-Qadosh*, *Baruch Hu*, ofwel „De Heilige, Hij zij gezegend.” Nog een naam die in de tijd van Christus werd gebruikt was *Meimra*, hetgeen „Boodschap” of „woord” betekent. Aldus, begon Johannes de Geliefde zijn evangelie naar goed Aramees gebruik als volgt: „In den beginne was *Meimra* en *Meimra* was bij God . . .”

Sommigen onderscheiden met het intellect dat Jezus *Ik Ben* is (Johannes 8:58; vergelijk Exodus 3:14,15), en dat *Ik ben*

(in het Hebreeuws *Eheveh*) grammaticaal gelijkvormig is aan *Hij is* (in het Hebreeuws *Yiheveh*), wat weer in verband staat met *Yehovah*. Aldus was Jezus Jehova geboren in het vlees. Maar werkelijke verzekering ontvangen alleen zij die het getuigenis krijgen van de heilige Geest, want zoals Paulus zei: „. . . niemand kan zeggen: Jezus is *Here*, dan door de Heilige Geest.” (1 Korintiërs 12:3; cursivering toegevoegd.)

Eens dat wij hiervan kunnen getuigen, zijn wij in staat het evangelie van liefde dat alle bedelingen gemeen hebben te waarderen. Wij behoren de leringen uit beide het Oude en het Nieuwe Testament aangaande de bron van de liefde, onze liefde voor God en onze liefde voor elkander zorgvuldig te overwegen.

Zoals Jezus zei, „Een nieuw gebod geef Ik u, dat gij elkander liefhebt; gelijk Ik u liefgehad heb, dat gij ook elkander liefhebt.” (Johannes 13:34. Zie ook Jeremia 31:3; 1 Johannes 4:7,19; Hosea 11:1; Psalmen 18:1,2; 97:10; Deuteronomium 11:1; Johannes 14:15.)

Moge het gebed van Paulus ten behoeve van zijn heiligen te Efeze ook voor ons worden verhoord:

„Om die reden buig ik mijn knieën voor de Vader . . .

Opdat Christus door het geloof in uw harten woning make.

Geworteld en gegrond in de liefde, zult gij dan, samen met alle heiligen, in staat zijn te vatten, hoe groot de breedte en lengte en hoogte en diepte is,

En te kennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, opdat gij vervuld wordt tot alle volheid Gods.” (Efeziërs 3:14,17-19.)

□

Dr. Rasmussen, voorzitter aan de faculteit voor oude Schriftuur aan de Brigham Young Universiteit, is lid van het kerkelijk correlatiecomité voor volwassenen.

A. Een doopdienst voor nieuwe gemeenteleden in Ghana wordt aan het strand gehouden.

NIGERIA EN GHANA

Een wonder gaat de boodschappers voor

Door Janet Brigham

Jarenlang zijn de brieven ontvangen door het hoofdkantoor van de kerk in Salt Lake City - eenvoudige, welsprekende verzoeken om „heilige boeken,” om inlichtingen over de kerk.

Wat voor poststempels stonden er op die brieven? Nigeria en Ghana in West-Afrika. En wie hadden die brieven geschreven? Eenvoudige christelijke Afrikanen die op zoek waren naar de waarheid en weinig wisten van de kerk, behalve dat zij meer wilden weten. Naarmate er literatuur aan groepen en personen in steden en dorpen werd gestuurd, baden deze zwarte Afrikanen dat de dag spoedig mocht komen dat het evangelie hen uit de mond van zendelingen zou worden gegeven.

Die dag kwam tenslotte in november 1978 toen twee echtparen, broeder en zuster Rendell N. Mabey en broeder en zuster Edwin Q. Cannon jr., werden uitgestuurd als bijzondere vertegenwoordigers van de internationale zending aan Nigeria en Ghana. Sindsdien zijn er 1700 bekeerlingen gedoopt.

Zuster Rachel Mabey stelt eenvoudig: „De Heer heeft de mensen voorbereid. Het is een ernstig volk met een geestelijke instelling.” De Mabeys en de Cannons schreven het grote aantal dopelingen niet toe aan hun prediken van het evangelie. Zij zien duidelijk de hand van de Heer in het leven van de bekeerlingen. Het verhaal gaat minstens achttien jaar terug.

Het was in die tijd dat wat broeder Cannon „een zeldzaam fenomeen” noemt zich begon voor te doen in West-Afrika. De Afrikanen daar kregen te horen over de kerk van andere Afrikanen die in de Verenigde Staten hadden gestudeerd. Zij kregen een aantal brochures voor het zendingswerk in handen. Niemand weet hoe die brochures in de jaren vijftig in Afrika terecht kwamen - maar de uitwerking ervan was opmerkelijk. Velen die ze lazen herkenden de waarheid. Daarna - onafhankelijk van elkaar en zonder te weten wat de anderen deden - stichtten verschillende groepen zwarte Afrikanen in zowel Nigeria als Ghana hun eigen godsdienstige organisatie gevormd naar de kerk. Problemen met het verkrijgen van visa verhinderde echter dat er vertegenwoordigers werden gestuurd om de kerk officieel te vestigen. De groepen bouwden kerkgebouwtjes en vergaderden regelmatig. Voor zover zij dit konden nagaan uit de literatuur die zij ontvingen, namen zij de organisatie, leerstellingen, liederen en benamingen over van de kerk. Af en toe hadden zij contact met leden van de kerk die Afrika bezochten. De Afrikanen deden zelfs zendingswerk. Er was een man die na een roerende geestelijke ervaring „door de Geest werd gedwongen om van de ene straat naar de andere te gaan . . . ten einde de boodschap over te brengen die wij in het Boek van Mormon en de brochures hadden gelezen.” Ondanks enige „vervolgingen” en het feit dat zij soms werden aangeduid als een „antichristelijke organisatie,” waren de „zendelingen” onverschrokken. „Wij hielden met ons prediken van het woord vol en kregen er die dag veertig mensen bij, wat zelfs de bewondering van de aanwezige moslems afdwong,” vertelt een man. De „zendelingen” en hun veertig bekeerlingen kwamen bij el-

kaar om de leringen van de kerk te bestuderen. Later „kregen zij er nog zeventenveertig leden bij.”

Dergelijke ervaringen waren niet ongevoelbaar onder de onafhankelijke groepen die, zonder enig gezag, zich hadden georganiseerd in naam van de kerk. Groepen in Nigeria en Ghana registreerden zich in hun respectievelijke landen - wederom zonder kennis van elkanders activiteiten - onder de naam De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

De leiders van de kerk in Salt Lake City werden zich bewust van de toewijding van deze Afrikanen. Dikwijls ontvingen zij brieven zoals deze: „Alstublieft, er is mij veel verteld over hoe deze geweldige herstelde kerk werd gesticht door onze grote profeet Joseph Smith, maar ik verlang er erg naar nog meer te weten door er boeken over te lezen. Ik heb gehoord van het Boek van Mormon, waarin goed nieuws wordt geopenbaard en dat aan Joseph Smith werd gegeven op de berg Cumorah. Ik zal heel blij zijn als mij een exemplaar van het Boek van Mormon wordt gestuurd ten einde meer te lezen over de woorden die de Heer gaf . . .

Wat ik wil is een zuivere mormoon worden en dus wil ik meer weten over Mormon, want . . . het beetje dat onze ouderlingen en predikanten hier in Ghana ons hebben verteld hebben mij doen begrijpen dat ik ergens het licht kan zien.

Het maakt mij altijd gelukkig wanneer er liederen en lofzangen in de kerkdiensten worden gezongen zoals „Komt, Heil’gen, komt” en „Kom, o Gij Vrededorst.” Ik wou dat ik daar bij u kon zijn om te delen in deze vreugdevolle dingen die u in Christus geniet.” Die brief werd geschreven door Emmanuel Bondah, die toen op school in de „zesde klas” zat. Iemand anders schreef: „Wij hier zijn de ware zonen van God, maar kleur maakt niets uit in de dienst van onze hemelse

B. Drie leden van de Zustershulpvereniging van de gemeente Aboh in Nigeria.

Vader en Christus. De Geest van God roept ons om ons vast te houden aan deze kerk en niets kan ons erbuiten houden.”

De schrijver van die brief, Anthony Obinna, zou later de eerste zwarte West-Afrikaan zijn om te worden gedoopt en geroepen als gemeentepresident. Maar alvorens dit plaats kon vinden, moesten er moeilijkheden met visa worden opgelost. En de Biafraanse oorlog maakte de toestand nog ingewikkelder.

In augustus 1978 werden broeder Cannon en Merrill Bateman van de Brigham Young Universiteit door de kerk uitgestuurd voor een rondreis langs de verschillende groepen in Nigeria en Ghana om de feiten te onderzoeken. Zij keerden terug met de aanbeveling dat de kerk officiële stappen zou nemen. Binnen enkele maanden werden broeder Cannon

C. Het gemeentepresidium te Aboh, Nigeria: president Anthony Obinna in het midden met zijn broers en tevens raadgevers, links Francis Obinna, rechts Raymon Obinna.

en zijn vrouw, Janath, samen met de Mabeys geroepen als bijzondere vertegenwoordigers in West-Afrika.

De twee echtparen zochten onmiddellijk degenen op die al van de kerk wisten. Zij werden geestdriftig en hartelijk ontvangen door zowel degenen die niet als degenen die wel van de kerk wisten. Zij konden vrijelijk vertellen over het evangelie, en dikwijls in het Engels.

„Een van de grootste factoren bij het succes van de kerk is het gebruik van de Engelse taal,” zegt zuster Cannon. „En de mensen willen de literatuur. Zij hongerden naar de brochures en andere leesstof. Jarenlang hebben katholieke en protestantse zendelingen uit Engeland zendingen, ziekenhuizen en scholen in stand gehouden in Ghana en Nigeria, hetgeen verklaart waarom vele van de mensen daar christenen zijn en het Engels kunnen lezen en schrijven.

„Wij hebben waardering voor de traditie van respect voor de christelijke zendelingen,” voegt zuster Cannon eraan toe.

Broeder Mabey vertelt hoe hij de Afrikanen begroette die de kerk onderzochten:

„Wij brachten de groeten over van president Kimball en vertelden hen dat wij hen niets te brengen hadden dan zaligheid en het eeuwige leven. Wij hadden geen enkele belofte voor hen met betrekking tot wereldse goederen.

Wij zeiden te beseffen dat de wereld vol was met mensen van allerlei kleuren en allerlei achtergronden, en dat wij onszelf niet beschouwden als blanken onder hen. Wij zeiden dat wij allemaal kinderen van God zijn die door onze hemelse Vader worden bemind.”

Zij die alreeds iets van de kerk wisten waren nederig en gewillig wat betreft het opgeven van hun kruisen en collecteschalen naarmate dat zij meer leerden over de gebruiken en leerstellingen van de kerk. Zij offerden zowel tijd als geld. Op vele plaatsen waar de vertegenwoor-

digers doopten, zorgden de leden voor kerkgebouwen die reeds door de Afrikanen waren gebouwd. In een van zijn eerste rapporten beschrijft broeder Mabey het gebouw te Sekondi in Ghana:

„Een kerkgebouw bestaande uit gepleisterde muren, een dak van gegolfd ijzer en een betonnen vloer . . . een oude piano, een aantal houten banken en verschillende platen van de kerk, zal worden aangehouden. Er is een interessant verweerd bordje aan de buitenkant van het gebouwtje dat zegt: ‚De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Gesticht in 1830.‘” Het bordje en het gebouw zijn sindsdien keurig opnieuw in de verf gezet.

In het dorp Ikot Eyo, in Nigeria, werd er een kerkvergadering gehouden in een gebouw met het opschrift „De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen N.V.” Er kunnen ongeveer 250 mensen in dat gebouw. Op de dag dat de gemeente werd georganiseerd werd de avondmaalsdienst bijgewoond door 218 mensen. „Het kerkgebouw werd gebouwd door en is het eigendom van de mensen die nu als leden zijn bevestigd,” vertelt broeder Mabey.

Een aantal van dergelijke gebouwen werden maanden geleden al te klein. Sommige uitpuilende gemeenten vergaderden buiten hun kerkgebouw.

De Mabeys en de Cannons hadden niet voldoende tijd om te vergaderen met al de groepen die in naam van de kerk diensten hebben gehouden. In een geval vergaderden zij wel met de „moederkerk” maar waren niet in de gelegenheid om met de vijftien gemeenten die daaruit waren voortgesproten te vergaderen. Zulk werk is overgelaten aan latere vertegenwoordigers.

Zuster Cannon legt uit hoe deze mensen, volkomen te goeder trouw, trachtten de kerk te volgen voordat de vertegenwoordigers kwamen:

„Wat deze gemeenten deden was de naam van de kerk te gebruiken. De meesten wisten wel iets over de leer van de kerk, maar zij kenden de kerkelijke gebruiken niet. Dus brachten zij het type dienst naar het patroon van de pinksterbeweging over op hetgeen zij deden in de kerk.

Zij hadden collecteschalen, veel hallelujageroep, zingen, dansen en trommels. Dit gaf hen natuurlijk veel voldoening.

D. Een groepje leden van de gemeente Aboh Nigeria.

En voor ons om eenvoudig naar binnen te stappen en te zeggen, 'Dat kunnen jullie niet doen,' was niet voldoende. Wij moesten hen vertellen wat zij *wel* konden doen en hoe de diensten van de kerk zijn. En daar is tijd voor nodig. Zij moeten niet alleen veel nieuwe dingen leren, maar ook veel oude dingen afleren."

Hoewel veel van dergelijke gebruiken niet algemeen voorkomen in de kerkdiensten, legt broeder Cannon uit, „Veel van die gebruiken zijn niet tegen de leerstellingen van de kerk. Een van hun gewoonten, bijvoorbeeld, is dat wanneer je met hen spreekt en je zegt iets waar zij het roerend mee eens zijn, zij gelijk een volmondig ‚Amen‘ laten klinken."

Het kerkgebouw dat de vertegenwoordigers aantreffen te Cape Coast in Ghana, bevatte een levensgroot beeld van de engel Moroni, „kennelijk gemaakt door de een of andere plaatselijke beeldhouwer aan de hand van de illustratie van Moroni op de omslag van de paperbackuitgave van het Boek van Mormon, met de trompet aan zijn lippen en staande op een bol," vertelt broeder Cannon. Een zwartgebonden Bijbel en een paperback Boek van Mormon waren op het spreek-

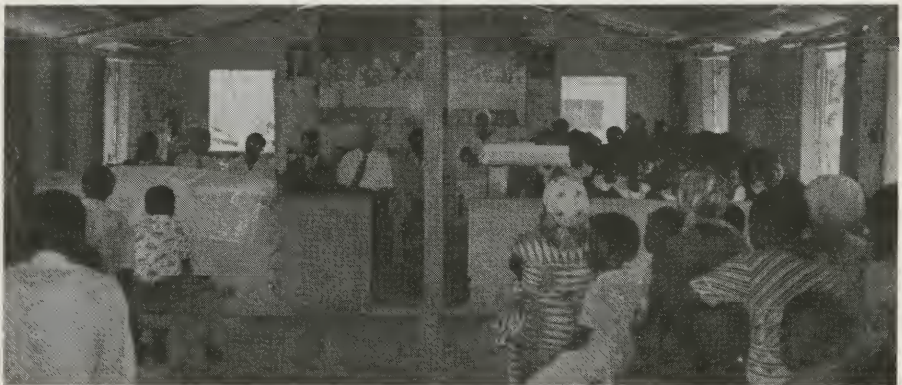
gestoelte geschilderd. Daarnaast hingen er schilderijen van Joseph Smith en een plaat van het Tabernakelkoor.

Gehoorgevend aan slechts een idee, namen de vertegenwoordigers op een keer een taxi naar een dorp ruim dertig kilometer verwijderd van de Nigeriaanse stad Owerri, op zoek naar een man die volgens zeggen belangstelling had voor de kerk. Op aanwijzing van een dorpeeling reden zij regelrecht naar „een klein gebouwtje met een bordje aan de voorkant waarop vermeld werd ‚H.L.D. Nigeriaanse Zending.‘" „We wisten dat we er waren," zegt broeder Cannon. De stichters van die „zending" zijn later gedoopt.

Zij die lid zijn geworden van de kerk laten de namaakkerk die zij eerder hadden opgericht achter zich. De „predikanten" en „apostelen" voorheen dienen nu als districts- en gemeentepresidiums; verscheidene vrouwen die eens „profetessen" werden genoemd, zijn nu ZHV-presidenten.

Deze nieuwe Afrikaanse heiligen zijn geen verwesterd volk, ook al spreken veel van hen Engels en dragen zij westerse kleding. De meesten van hen leiden

E. Een avondmaalsvergadering in de gemeente Sekondi Ghana

een veel eenvoudiger bestaan dan dat van de mensen in de westerse culturen, maar zij zijn trots op hun zindelijkheid, persoonlijke verzorging en gastvrijheid. Hoewel er nu moderne snelwegen worden gebouwd in Afrika, zijn de andere wegen dikwijls „beroerd.” De afstanden zijn groot en het reizen met de auto is vaak moeilijk en onzeker. Het is soms een probleem om aan benzine te komen. Slechte verbindingen vertragen ook het werk van de kerk. Telefoonverbindingen ontbreken vaak of zijn ontoereikend. De telegramdienst is onbetrouwbaar. Brieven van de ene staat naar de andere kunnen er weken over doen.

Dergelijke omstandigheden vormen zeker een uitdaging, maar de vertegenwoordigers en de leden doen hun best ze niet een belemmering te laten worden. Daarnaast weegt de vriendelijkheid van de mensen in Ghana en Nigeria tegen andere moeilijkheden op. In hun rapport aan president Kimball schreven de echtparen: „Wij zijn nog nooit ergens in de wereld geweest waar het zo gemakkelijk is om een vreemdeling te betrekken in een gesprek over het evangelie - er zijn gelegenheden te over. Het is niet nodig

om langs de deuren te gaan we hoeven alleen maar de brochure bij de hand te houden. Zelfs mensen die het druk hebben zijn bereid om op straat te blijven staan praten. Bouwarbeiders houden de brochure tijdenlang in hun hand. Als je er een uurtje later weer langs komt is het niet ongewoon om hen te zien lezen.” (*Ensign* van mei 1979, blz. 106.)

De leiders van de kerk uit Salt Lake City hebben de nieuwe leden in Nigeria en Ghana bezocht. Ouderling James E. Faust reisde erheen in februari 1979, en de presiderende bisschop, Victor L.

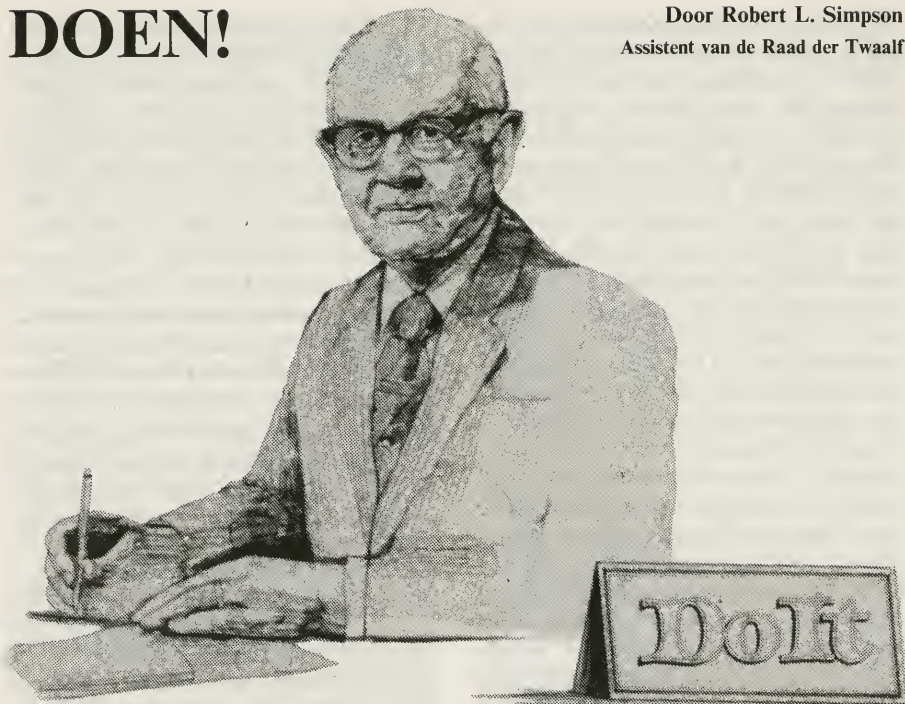
Brown, was er in april 1979 om de stoffelijke behoeften van de nieuwe leden te bepalen. Ook John Cox, de regionale vertegenwoordiger uit Engeland, heeft Ghana bezocht.

Alhoewel de West-Afrikaanse heiligen aan de andere kant van de wereld wonen, gezien vanuit het hoofdkwartier van de kerk, en maar net zijn begonnen deel te nemen aan programma's van de kerk zoals de Zustershulpvereniging, is hun geloof sterk. Voor hen is geloof gebaseerd op de hoop van jaren, die nu wordt vervuld. □

Vermelding bij de foto's | Foto's door Rendell en Rachel Mabey.

DOEN!

Door Robert L. Simpson
Assistent van de Raad der Twaalf

President Kimball heeft op zijn bureau een spreuk staan die iedereen meteen opvalt en luidt: „DOEN!” Bij deze geïnspireerde leider komt persoonlijk gerief op de tweede plaats. Alles wordt gedaan ten gerieve van de Heer. Het voorbeeld van zijn arbeid is legendarisch geworden en dient door ons te worden opgevolgd.

Op een keer, toen ik tijdens de Tweede Wereldoorlog op een basis van de luchtmacht in Wyoming was gestationeerd, werd er in onze avondmaalsdienst bekendgemaakt dat er de komende week een gemeentekonferentie zou zijn en dat de zendingspresident waarschijnlijk een van de algemene autoriteiten uit Salt Lake City met zich mee zou brengen. De volgende zondag werden wij aan deze

autoriteit voorgesteld, een man die geen van ons ooit tevoren had gezien. Het was broeder Spencer W. Kimball, het nieuwste lid van de Raad der Twaalf, die een van zijn eerste opdrachten uitvoerde. Zijn manier van doen was vriendelijk, zijn getuigenis zeker, maar hij sprak zijn bezorgdheid erover uit dat iemand als hij zo'n belangrijke roeping had gekregen. Daarna, met hernieuwd vertrouwen, zei hij ongeveer het volgende: „Broeders en zusters, ik weet niet precies waarom de Heer mij heeft geroepen, maar ik weet dat ik één talent te bieden heb. Mijn vader heeft mij geleerd te werken; en als de Heer een werker kan gebruiken, dan sta ik tot zijn beschikking.” Ja, de Heer kon zeker een werker gebruiken! En Hij had een harde werker nodig die in een

zeer belangrijke tijd bereid zou zijn de hoogste verantwoordelijkheid op zich te nemen.

Die tijd is er nu, en een profeet die weet wat werken is leidt de weg. Maar één ding is zeker - dit werk der laatste dagen vereist duizenden mensen die bereid zijn gelijke tred te houden met de profeet.

Een profeet die helemaal alleen de weg aflegt, kan weinig meer doen dan de tijd bijhouden. Iedere bedeling heeft dringend behoefte gehad aan hardwerkende, bekwame discipelen. President Kimball roept het grootste leger harde werkers op in de geschiedenis van de kerk op aarde.

Laten we, als uitgangspunt om gelijke tred te gaan houden met de profeet, de volgende drie doelstellingen in overweging nemen:

Ten eerste. Wij moeten beter op de hoogte zijn van de leer.

Ten tweede. Wij moeten bereidwilliger zijn om eenvoudig te *doen!*

Ten derde. Wij moeten ontvankelijker zijn voor de gaven van de Geest.

Een groot leraar heeft eens gezegd:

„Wie niet leest heeft niets voor op iemand die niet kan lezen.” Ongeletterdheid op het gebied van het evangelie is haast niet te verontschuldigen in deze tijd van verlichting en moderne onderwijsstechnieken - vooral niet van diegenen onder ons die middels de doop een verbond met de Heer hebben gesloten en dat verbond iedere week met het avondmaal vernieuwen.

Wat het tweede punt betreft, bereidwillig zijn, doet het me altijd goed met al de zendelingen over de gehele wereld te spreken. Zou het iemand ooit goed uitkomen in de bloei zijns levens zijn studie of opleiding twee jaar lang opzij te moeten zetten, vrienden, familie en persoonlijke interesses achter te moeten laten en gehoor te moeten geven aan een oproep van de profeet? Economisch gunstig is

het niet. Zielsbevredigend wel. En wanneer je ergens in gelooft, zul je het *doen!* Ik zou nu een ogenblik willen stilstaan bij een avond die ik een paar weken geleden op mijn reis door het gebied van de Stille Zuidzee meemaakte. De raad die men van een profeet ontvangt moet nooit lichtvaardig worden opgenomen. De ring Nukua'lofa Tonga volgde de raad van president Kimball op om in iedere wijk en gemeente een koor op te richten en dan burenen uit te nodigen om mee te zingen. Verleden maand hebben zuster Simpson en ik een geweldige avond gehad toen wij het koorfestival van deze ring bijwoonden. Iedere unit deed eraan mee. Eén kleine gemeente trad zelfs op met een koor dat haast evenveel leden telde als de hele gemeente. Ieder koor telde een aanzienlijk aantal niet-leden van de kerk. Eén koor bestond zelfs voor een derde uit onderzoekers. In alle koren zongen pas gedoopte leden mee. Allen waren in het wit gekleed. Er was goed geoefend. Het was een uitzonderlijk opbouwende avond; het was een uitzonderlijk voorbeeld van de zegeningen die ontvangen kunnen worden wanneer men de aanwijzingen van de profeet opvolgt. Heeft uw wijk of gemeente een koor? Vraagt u niet-leden om mee te zingen? *Doen!*

En dan nog deze overweging. De kerk telt meer dan 7.000 wijken en gemeenten. Hoe zou het zijn als ieder van deze wijken en gemeenten zich ertoe zette om slechts één gezin per jaar tot de kerk te brengen? We zouden een man met zijn vrouw uit kunnen nodigen, en die zullen misschien twee of drie kinderen hebben. Als dit vijf leden tellende gezin kon worden uitgenodigd om met ons in het koor te zingen, en als zij bekeerd werden, zouden we vijf keer 7.000, dus 35.000 nieuwe leden maken naast al het andere dat wij al doen - geen onaanzienlijk resultaat! En dit zijn de vruchten die wij kunnen

plukken als wij doen wat de profeet van ons vraagt.

Zij die zijn uitverkoren om alles wat de Vader heeft te beërven, moeten reeds vroeg leren dat een huisonderwijsopdracht belangrijker is dan welk TV-programma of andere wereldlijke bezigheid ook. Wanneer onze innerlijke stem ons iets influistert - laten wij het dan *doen*, en wel *meteen!*

Geestelijke gevoeligheid is een gave die vrijelijk wordt geschonken aan allen die gewillig zijn hun best te doen en is bestemd voor hen die het verlangen hebben te dienen en met kloekmoedigheid

de eerste stap te nemen - zelfs wanneer het hen persoonlijk niet goed uitkomt. Naarmate wij ons leven ingewikkelder maken, gaan wij de gaven van de Geest tegen.

De Heiland onderwees zo eenvoudig, zo prachtig, terwijl de zogenaamde moderne beschaving zoveel frustraties in ons leven heeft gebracht. Het is alsof de huidige maatschappij een mate van gekunsteldheid van ons levenspatroon vergt die maar al te vaak niet verenigbaar is met de meer belangrijke eeuwige doelstellingen.

Toen zuster Simpson en ik enige dagen geleden samen langs de Queen Street in Auckland (Nieuw-Zeeland) liepen, kwamen we bij een bepaalde plek, niet ver van de kaai. Wij hielden daar een ogenblik stil en ik vertelde haar over iets dat precies op die plaats was voorgevallen op mijn eerste zending.

In gedachten zag ik nog steeds het hoogbejaard Maori-echtpaar dat samen met duizenden anderen daar op de stoep had gestaan om het Maori-bataljon uit te wuiven dat op transport werd gesteld naar het oorlogsfront.

Het oude echtpaar raakte van streek, toen een van de jonge soldaten met een glimlach op zijn gezicht hun kant opkeek. Zij spraken samen in de Maori-taal, maar ik was in staat uit hun woorden op te maken dat dit hun achterkleinzoon was die de oorlog tegemoet trok. Hij zou een atoomoorlog meemaken, met moderne wapens waarmee duizenden tegelijk gedood kunnen worden - een geheel ander soort strijd dan de Maori-oorlogen aan het eind van de vorige eeuw, waaraan zijn overgrootvader had deelgenomen als jonge krijgsman van zijn stam.

Spoedig was de jongen uit het zicht verdwenen, en op dat moment keerde de oude man zich tot zijn vrouw en zei (wellicht was cynisch): „Ka tahi kua pakeha

tatou,” wat zoveel betekent als: „Nu zijn wij dus beschaafd.” Wat is beschaving? Wat is vooruitgang? Wat is er precies belangrijk en wat niet? De Schriften leren ons dat Gods wegen niet des mensen wegen zijn. Een waarachtiger woord is nooit gesproken.

Volgens het geopenbaarde woord van God is er slechts één, allesomvattend, doel met deze wereld, en dat is het tot stand brengen van de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van allen die hier wat jaren komen wonen.

Zoals wij weten, werd het eerste gedeelte van de onsterfelijkheid tot stand gebracht door het zoenoffer van de Heiland. Iedereen, ongeacht zijn ras, kleur, geloof of daden, zal leven na de dood en voordeel trekken uit deze gave, die God ons onvoorwaardelijk heeft gegeven. Voor de verdere verwerving van het eeuwige leven of de verhoging, wordt eenvoudig vereist dat men zich voegt naar Christus' leerstellingen en de beginselen van het priesterschap. Hiervoor moet echter ieder mens persoonlijk overtuigd zijn van of bekeerd worden tot de regels en levensstijl; die moeten dan worden geleerd en nageleefd om dit uiteindelijke en hoogste doel van alle eeuwigheid te bereiken.

Het is zeer aangrijpend te merken hoe oprechte mensen het evangelie met heel hun hart aanvaardden.

De Heiland sloot niemand buiten zijn

invloedssfeer, en hetzelfde geldt voor zijn werk in deze tijd. Ik ken een bankier in Boston die zich maandag naar huis zal reppen voor de gezinsavond; evenals een andere goede broeder die ik ken en die een kleine boerderij bezit in de bergen van Peru. Ik ken ook een jonge vader die op het eiland Vava'u in Tonga woont, en getrouw per kano op huisonderwijs gaat; net zo trouw als de jonge zakenman die ik in Londen ken die zijn huisonderwijsopdracht getrouw vervult.

Die oude Maori-overgrootvader had alle recht de waarden van de zogenaamde beschaving die hem was opgedrongen in twijfel te trekken. Wij leven in een atoomtijdperk vol automatisering, vol dingen, waar wij een goed gebruik van dienen te maken.

Wanneer verfijnde methoden en automatische hulpmiddelen ons meer tijd kunnen verschaffen om het mensdom bekend te maken met Gods eeuwige beginselen, dan zijn wij rijkelijk gezegend. Wanneer ze ons echter alleen maar helpen „grotere stappen” te doen in een verkeerde richting, dan heeft de tegenstander weer een ronde gewonnen.

Dat wij gezegend mogen worden met het vermogen de harten te beroeren en te verheffen terwijl wij in de voetsporen van de Meester en het voorbeeld van zijn levende profeet treden en eenvoudigweg *doen*, is mijn gebed in de naam van Jezus Christus. Amen. □

